

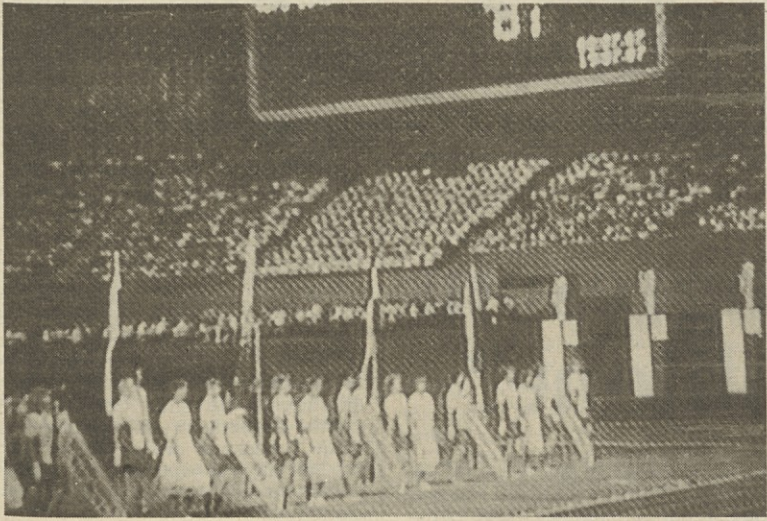
PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 161 (12.793)

Trst, četrtek, 9. julija 1987

V Zagrebu odprli 14. univerziado

ZAGREB — Predsednik predstva SFRJ Lazar Mojsov je na zagrebškem stadionu v Maksimiru slovesno odprl letos največje športno prireditev na svetu — 14. Univerziado. Spektaklu ob začetku iger sportnikov študentov iz 128 držav je prisostvovalo nad 50 tisoč navdušenih gledalcev in številnih uglednih gostov z vsega sveta. Poleg najvidnejših jugoslovanskih osebnosti političnega in javnega življenja je prizorišče Univerziade že obiskal tudi predsednik

MOK Juan Antonio Samaranch, v petek pa bo dopotoval tudi predsednik OZN Perez De Cuellar. Udeležencem je ob otvoritvi dobrodošlico zaželel predsednik organizacijskega komiteja Univerziade Josip Vrhovec, predsednik mednarodne svetovne študentske športne zveze, Primo Nebiolo pa je v kratkem nagovoru dejal, da se obetajo igre rekordov in presežnikov. In zares: toliko zastav — 128 — je doslej v svetu plapolalo le ob zasedanjih generalne skupščine OZN.

Komunisti pripravljani na razgovor s socialisti

Danes bo Fanfani odstopil Jutri začetek posvetovanj

Demokristjanski tajnik De Mita glavni kandidat za mandatarja

RIM — Danes bodo poslanci in senatorji izvolili podpredsednike in druge člane predsedstev obeh vej parlamenta, nato bodo formalno sestavili parlamentarne skupine. S tem bo zakonodajna doba dokončno stekla. Predsednik Fanfani se bo še danes podal na Kvirinal in potrdil predsedniku republike Cossigi svoj odstop. Cossiga naj bi začel že jutri s posvetovanji po običajnem postopku: sprejel bo bivše predsednike republike, predsednika obeh vej parlamenta in delegacije vseh strank, ki so zastopane v parlamentu. Morda bo že v ponedeljek Cossiga poveril mandat za sestavo vlade in govori, da bo novi mandatar sam demokristjanski tajnik De Mita.

Mimo teh vesti, ki so pač uradne informacije včerajšnjega dneva, je treba poudariti, da je nedvomno najpomembnejši včerajšnji dogodek stališče, ki ga je zavzelo vodstvo komunistične partije o zadnjem političnem dogajanju. To stališče je na tiskovni konferenci obrazložil senator Macaluso, ki je poudaril, da komunisti sprejemajo vabilo socialistične stranke za razpravo o vladnem programu. Socialisti so namreč, kot znano, sprožili ta predlog v polemiki z demokristjani, ki želijo najprej obravnavati vprašanje sestave vlade, torej predsednika vlade, medtem ko je PSI predlagala razpravo o vladnem programu.

Komunisti so torej zainteresirani za predlog socialistične stranke, vendar ne osvajajo vseh stališč PSI. Tako je komunistična partija proti sestavi večine, osnovane na vsebini referendumov o jedrskih elektrarnah, čeprav v celoti soglašala s predlogom o spremembi zakona o referendumih, ki naj bi omogočila izvedbo referendumov že pred koncem leta. Prav tako komunisti nasprotujejo sestavi šibke ali začasne vlade.

Stališče komunistične partije je torej zelo jasno. Macaluso je poudaril, da KPI z zanimanjem spremlja predloge socialistov za posvetovanje o programu, na katero komunisti pristajajo, polemičen pa je bil s socialisti glede na dejstvo, da se niso odpovedali petstrankarski koaliciji »čeprav se formalno niso izrekli zanjo«. Ob vabilu socialistom, naj se končno izjasnijo, poudarja torej Macaluso pripravljenost na razpravo z namenom, da preverijo, ali predlagani programi res ustrezajo dejanskim potrebam države.

Včerajšnji dan je bil tudi sicer zelo živahen. Predstavniki strank so v glavnem razpravljali o imenih za člane predsedstev obeh vej parlamenta, medtem ko bodo glavne sklepe v zvezi s sestavo nove vlade sprejeli danes in jutri. Tako bo danes demokristjansko vodstvo imenovalo delegacijo za pogajanja (gre za formalnost, kajti delegacijo sestavljajo vedno predsednik, tajnik in predsednika obeh parlamentarnih skupin) in izdelalo seznam kandidatov za predsedstvo vlade. Socialisti pa so sklicali svojo vsedrjavno skupščino za 15. julij, torej za čas, ko bo Cossiga že končal s posvetovanji za sestavo vlade.

Kot zanimivost naj navedemo še spor v radikalni parlamentarni skupini: poslanec Bertuzzi, znan po številnih akcijah v korist pravic državljanov, ne bo odstopil v korist neizvoljenega Calderisija, kot je sam obljubil. To je povzročilo razburjenje med radikalc, ki so včeraj na tiskovni konferenci kritizirali Bertuzzija in zahtevali od njega, naj spoštuje obveze. Bertuzzi pa je v odgovor izstopil iz radikalne skupine in se vpisal v mešano skupino ter dejal, da nikakor ne namerava odstopiti ampak želi ostati poslanec do konca zakonodajne dobe.

Na procesu zaradi doslej najhujše ekološke katastrofe na svetu

Černobil: dva obtoženca priznala krivdo drugi štirje pa zavračajo vsako obtožbo

MOSKVA — V prostorih černobilskega Kulturnega doma se nadaljuje sodna razprava zaradi ekološke in človeške tragedije z dne 26. aprila 1986 v tamkajšnji jedrski centrali. Katastrofa je terjala po uradnih podatkih neposredno smrt 31 ljudi, medtem ko so 237 oseb peljali v bolnišnico zaradi radioaktivnega okuženja, a nadaljnjih 135.000 izselili s prizadetega območja — gmotna škoda znaša kakšnih 4.000 milijard lir.

Na zatožni klopi je, kot znano, šest oseb: direktor atomske elektrarne Viktor Bruhanov (51 let), načelnik inženirskega kadra Nikolaj Fomin (50), njegov pomočnik Anatolij Džatilov (56), vodja reaktorja št. 4, ki je eksplodiral, Aleksandr Kovalenko, oddelkovodja Boris Rogožin in starešina inženirjev Jurij Lavškin. Obtožujejo jih, da niso spoštovali varnostnih predpisov, da so bili tudi sicer strokovno slabo pripravljeni, da so dajali podrejenim napačna navodila, da so prekršili predpise ministrstva za energijo in da so po eksploziji četrtega reaktorja posredovali netočne podatke o stopnji radioaktivnosti in s tem sprevrli v hudo nevarnost druge uslužbenke centrale.

Vseh šest obtožencev je zavrnilo obtožbo glede kršitve varnostnih predpisov, tako je na primer bivši direktor obrata Brukhanov priznal, da je zlorabil svojo službeno oblast, kar se kaznuje z zaporno kaznijo do 5 let, je pa odločno zavrnil obtožbo o kršenju varnostnih predpisov, ki se še

strože kaznuje. Priznal je tudi, da je prišel v centralo šele pol ure po nesreči. Džatilov, ki je bil v trenutku katastrofe v elektrarni, je potrdil, da je osebno naročil poskus, ki je povzročil tragedijo in katerega namen je bil preveriti, če lahko odvečna energija iz turbine poganja reaktor tudi v primeru nesreče ali siceršnjega nedostatka. Džatilov je hkrati zavrgel trditve, da je bil varnostni sistem med poskusom izključen in dodal: »Kljub vsemu in vpricho tolikšnih žrtev ne morem reči, da sem nedolžen.«

Fomin je rekel, da se je pripeljal v centralo šele pet ur po katastrofi, da pa se nima za krivega, češ da tragedije ne gre pripisati človeškim napakam — kot piše v obtožnici — temveč napakam pri načrtovanju reaktorja. Pravijo, da so takšne reaktorje na Zahodu prepovedali in da so to po černobilski drami storili tudi v Sovjetski zvezi. Kovalenko, Rogožin in Lavškin so zavrnili sleherno odgovornost. Obtožnica sloni na členu 220 kazenskega zakonika ukrajinske republike. Ta predvideva tudi do 10 let zaporne kazni za vsakogar, ki ne spoštuje varnostnih predpisov v obratih, kjer je nevarnost eksplozije — kazen se seveda poostri v primeru smrtnih žrtev.

Zanimivo je, da so sovjetske oblasti pozvale peščico zahodnih novinarjev, ki so sledili procesu, naj se vrnejo v Moskvo...

Sporni posebni transport

Posebni transport bazena, ki bi ga morali vgraditi v jedrski reaktor v Brasimonu, je vzbudil veliko protestnih akcij. Poleg protijedrskih organizacij je nastopila tudi občinska uprava iz Castiglioneja, ki je protestirala zaradi prisilnega »zaprtja«
cestnega omrežja. (AP)

Šolski svet za ustanovitev slovenskih šol v Benečiji

SANDOR TENCE

RIM — Vsedrjavni šolski svet podpira prizadevanja za ustanovitev državnih šol s slovenskim učnim jezikom tudi v videmski pokrajini. To je smisel posebne resolucije, ki jo je v obliki priporočila pred kratkim odobrila ta posvetovalni organ ministrstva za šolstvo na predlog svojega rednega člana prof. Sama Pahorja, ki se že deset let na ravni ministrstva prizadeva za enakopravnost našega manjšinskega šolstva. Gre za resolucijo, ki ima konkretno gledano morda omejen pomen, če jo ocenimo iz političnega zornega kota, pa predstavlja nedvomno zelo dragocen dokument pri naporih za priznavanje narodnostnih pravic Beneških Slovencev, ki jim država, kot znano, odreka pravico do šolanja v materinem jeziku. V tem delikatnem povabilnem trenutku pa pomeni ta resolucija tudi spodbudo za pospešitev našega narodnostnega boja tako na vsedrjavni kot tudi na krajevni ravni.

Resolucija, ki jo je izdelal in kasneje predložil prof. Pahor, priporoča ministru za šolstvo, da se zavzame za razširitev manjšinske šolske ureditve iz tržaške in goriške pokrajine tudi na videmsko, kot že vrsto let dosledno in enotno zahtevajo slovenske organizacije ter italijanske demokratične sile. Dokument, ki so ga odobrili soglasno, kar ima seveda tudi svoj pomen, obravnava poleg splošnega vprašanja slovenskega šolstva v Benečiji še problematiko verouka na tamkajšnjih osnovnih šolah, ki so trenutno samo z italijanskim učnim jezikom. V pričakovanju razširitve zgoraj omenjenega zakonskega ukrepa na videmsko pokrajino, piše v resoluciji, bi lahko vsaj verouk, za šolarje, ki bi to izrecno prosili, poučevali v njihovem materinem jeziku. V skladu s svetopi-smeskim in cerkvenim naukom ter nenazadnje tudi s konkretno prakso, ki je že od zdavnaj v veljavi v vsakdanjem verskem življenju v Beneški Sloveniji.

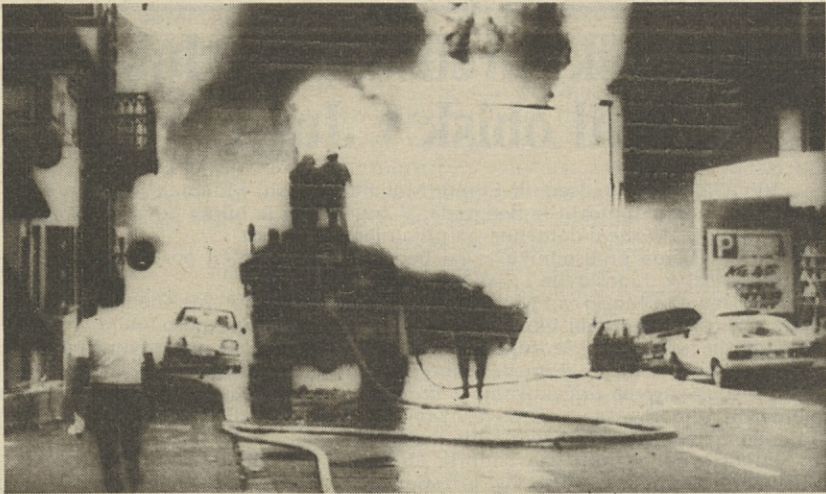
Radijske in TV naročnine za avte so se zvišale

RIM — Demokristjanski minister Antonio Gava nam je, po volitvah seveda, pripravil lepo presenečenje. Odločil je namreč 22-odstotno povišanje naročnin za avtomobilske radijske in televizijske sprejemnike za leto 1987.

Ker pa je bilo treba plačati radijsko in televizijsko naročnino najkasneje do 31. januarja 1987, bo treba torej, najkasneje do 31. januarja 1988, poravnati nov dolg z državo, ki nam ga je priskrbel zadnji ministrski odlok.

Na poštah bodo tako morali lastniki radijskih sprejemnikov nakazati ministrstvu za pošto in telekomunikacije okroglih 2.570 lir, tisti, ki imajo barvne televizorje, bodo morali nakazati 11.850 lir nadomestka, za lastnike črno-belih televizorjev pa je porastek 14.650 lir.

Pekel v Herbornu

Prizorišče strahovite eksplozije v zahodnonemškem mestu Herborn, kjer je trčenje cisterne v hišo terjalo veliko število mrtvih in ranjenih (Telefoto AP)

Na včerajšnjem sestanku med vlado in osrednjimi sindikati Končno podpisali sporazum o novi delovni pogodbi javnih uslužbencev

RIM — Javnim uslužbencem, ki jih je v Italiji približno milijon in 600 tisoč, se vendarle obetajo brezskrbne počitnice: tajniki sindikatov CGIL, CISL in UIL so na sestanku s predsednikom vlade Fanfanijem in ministrom za javne uprave Paladinom izposlovali podpis nove delovne pogodbe za državno in poldržavno osebje, za nameščence krajevnih in avtonomnih ustanov ter za zdravstvene delavce. To tudi pomeni, da 13. julija ne bo napovedane vsedrjavne stavke.

Sporazum med vlado in sindikati potrjuje veljavnost tudi tistih norm, ki jih je računski dvor označil kot nezakonite in ki predvidevajo med drugim vključitev 1.081.000 lir draginjske doklade v plačno kuverto, nov mehanizem za izračunavanje starostne doklade, ustanovitev sindikalnih patronatov v vseh javnih ustanovah, decentralizirana sindikalna pogajanja na delovnih mestih oziroma na področju posameznih delovnih stanov, najetje novih uslužbencev pri krajevnih ustanovah in nova službena napredovanja.

Zakonski odlok o novi delovni pogodbi je včeraj odobril tudi ministrski svet, najpozneje po 60 dneh pa ga mora parlament spreminiti v zakon, a za takojšnjo uveljavitev sporazuma bo vlada izdala ustrezne okrožnice o njegovem tolmačenju in seveda izvajanju.

Sindikalni predstavniki Pizzinato, Del Turco in Lettieri (CGIL), D'Antoni (CISL) in Fontanelli (UIL) so se o dogovoru povojno izrekli in povedali, kot že rečeno, da ne bo predvidene stavke. Avtonomni sindikat javnih uslužbencev CISAS pa je naprosil ministrskega predsednika Fanfanija za nujnost sestanka, na katerem naj bi ocenili sporazum med vlado in osrednjimi sindikati, pa tudi postavili temelje dogovoru za takojšnje določitev »vedenjskega kodeksa«, to se pravi nekakšne iniačne pravilnika o samoomejevanju stavkovnih protestov, po katerem se ravnaajo sindikati CGIL, CISL in UIL. Vodstvo sindikata CISAS je v tiskovnem sporočilu poudarilo, da je treba pripisati krivdo za pomnožitev sindikalnih protestov v zadnjih tednih in mesecih samim delodajalcem, torej vladi, ker je zanemarila pekoča normativna in finančna vprašanja, s katerimi se otepaajo številni javni delovni stanovi. To bo nemara res, dejstvo pa je, da so mnoge stavke sad političnih špekulacij iz vrst krogov, ki hočejo razbiti že itak zrahljano sindikalno enotnost CGIL-CISL-UIL in s tem ošibiti pogajalsko moč delovnih ljudi tako nasproti zasebnim kot nasproti javnim delodajalcem. (dg)

Po krvavih atentatih v Indiji zelo napeto

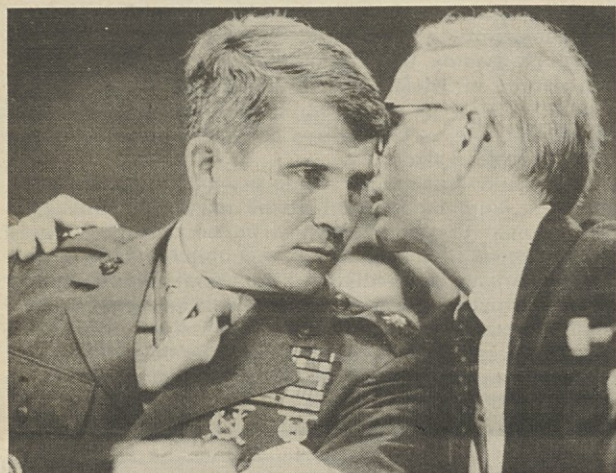

NEW DELHI — Po zadnjih treh izredno hudih atentatih sikhovskih ekstremistov, v katerih je umrlo kar 74 oseb, je vzdušje v Indiji ponovno izredno napeto. Posredne posledice atentata vplivajo tudi na mednarodne odnose v Indiji, pokoli civilistov pa so dali večjo moč tistim, ki zahtevajo odstop premiera Radživa Gandija. Vlada Kongresna stranka je sicer že dalj časa v središču polemik zaradi domnevnih davčnih utaj nekaterih njenih veljakov in afere okrog kupovanja švedskega orožja; nakup naj bi švedski trgovci »spodbudili« s podkupovanjem odgovornih indijskih funkcionarjev.

Že včeraj so bile na severu države množične manifestacije in splošna stavka v znak protesta proti zadnjim terorističnim zločinom. V največjih indijskih mestih so bili zaprti tudi vsi javni uradi in trgovine, pa tudi odvetniki in sodniki so včeraj prekrizali roke. To je sicer le nekakšen uvod v splošno stavko, ki jo je za danes oklical največja, zmerno desničarska, opozicijska stranka Džanata. Na povorkah bodo danes zahtevali odstop Radživa Gandija in obrambnega ministra, ki ju krivijo neodločnosti v boju proti terorizmu. Geslo današnjih manifestacij bo namreč »proti nezmožnosti v boju s teroristi, pa tudi za »očiščenje« vladne palače».

Na sliki (telefoto AP): vojaki patrolirajo indijska mesta

Po drugem dnevu pričevanja v znamenju spominskih vrzeli Oliver North v zagati pred kongresom Kdo je upravljal »iranske« milijone?

Oliver North z odvetnikom Sullivanom

(AP)

NEW YORK — Tudi drugi dan javnega zasliševanja podpolkovnika marinsov Olivera Northa je minil v znamenju »Ne spominjam se več«, »Moral bi si osvežiti spomin«. V tem pogledu tudi včerajšnji dan ni prinesel nič novega v dvorano kongresa, kjer je Oliver North nadaljeval svoje pričevanje o aferi »Iran-contras connecti-on«.

Tudi včeraj je polkovnik North pridno zagovarjal obrambno linijo, ki sta jo sestavila s spretnim odvetnikom Sullivanom. North je namreč priznal vse, kar ga je zadevalo neposredno, (sicer pa, čemu naj bi se lagal, ko imata obe preiskovalni komisiji v rokah dovolj dokaznega gradiva, obenem pa lahko računa na imuniteto), imenoval je nič koliko predstavnikov ameriških administrativnih vrhov, ki pa jih je vztrajno branil.

Podpolkovnik North je vsekakor presenetil poslušalce s svojim gorečim zagovarjanjem finansiranja protisandiništnih contrasov v Nikaragvi z denarnimi presežki preprodaje orožja Iranu. Ob tem je North priznal, da je res imel pri

tem prste vmes. Izjavil je, da je zamisel o uporabi denarnih presežkov v prid contrasov, prišla iz izraelskih krogov. V imenu izraelske vlade naj bi govoril Abraham Nir, nakar bi organizacijske posle prevzel iranski partner Manušer Gorbani-far, ki naj bi na račun ameriško-iranskih prekupčevanja tudi krepko obogatel.

Preiskovalci, ki jih prestavlja odvetnik John W. Nields, so nato skušali zvedeti od Northa, če je bil obveščen o obstoju tajnih računov v švicarskih bankah. O tem naj ne bi nikoli slišal. Vedel pa je čemu so ta sredstva (kar 12 milijonov dolarjev) služila. Z njimi so polnili izraelske arzenale z orožjem, ki je nato potovalo v Iran, pomagali so contrasom v Nikaragvi in obenem finansirali druge prav tako podtalne načrte. Od omenjene vsote, naj bi contrasom izročili le 4 milijone, preostalih osem milijonov pa naj bi »upravljal« general Richard Secord. O tem denarju, ki je ena izmed ključnih točk celotne afere Irangate, naj bi bila podrobno obveščena general Poindexter in bivši šef CIA Casey, predsednik Reagan pa ne.

Zasedanje UNCTAD v Ženevi Za odpravo gospodarskega prepada med razvitimi in nerazvitimi

Danes se začne v Ženevi sedmo zasedanje UNCTAD (Organizacije Združenih narodov za trgovino in razvoj). Prvo, leta 1963, je bilo prav tako v Ženevi. Ta organizacija je eno najbolj pomembnih pogajalskih teles o gospodarskih problemih. Deležna je pozornosti tako razvitega sveta, kot tudi dežel v razvoju. Zlasti slednjim, ki večinoma zastopajo stališče o multilateralnih pogajanjih, je pri srcu razvoj te ustanove svetovne organizacije.

Zasedanje bo tokrat odprl Lazar Mojsov, predstavnik Jugoslavije, saj je bila Jugoslavija gostiteljica zadnjega zasedanja, ki je bilo pred štirimi leti v Beogradu. V tem organizmu Združenih narodov so domala vsi člani svetovne organizacije (blizu 170). Na programu so žgoča vprašanja svetovne trgovine, povezana s tistimi, ki so jih obravnavali že v Beogradu (z delnim uspehom), pa tudi z onimi, o katerih je bil govor na zadnjem GATT (Mednarodne organizacije za carino in tarife), ki pa je bil lani v Punta del Este, v Urugvaju.

Napovedujejo, da bo razprava na zdajšnjem zasedanju UNCTAD v Ženevi imela kot izhodišče potrebo »po večji usklajenosti« razvoja svetovnega gospodarstva, katerega je trgovina seveda življenjski del. Delegati naglašajo, da bi bilo treba zastaviti »boljšo strategijo«, ki naj predvidi zlasti zapolnjevanje brezna, ki deli razvite od nerazvitih.

Delež držav v razvoju v svetovni trgovini je okrog leta 1950 znašal blizu 30 odstotkov, pred začetkom prvega zasedanja UNCTAD pa je že nazadovail na 20 odstotkov. Proces padanja je še zmeraj značilnost svetovne trgovine tako v celoti, kot tudi na ravni med razvitimi in nerazvitimi. Njen letni trend žal ne presega 1,5 odstotka, kar je seveda premalo, delež držav v razvoju pa vztrajno nazaduje, tako da danes znaša od 15 do 16 odstotkov.

Hočeš nočeš bo v Ženevi na tapeti problem večjega vlaganja kapitala v gospodarstva držav v razvoju. Brez novih naložb bodo te hirale, se pravi propadale, od tega pa tudi »bogat« dežele ne bodo imele koristiti. Investici-

ranje v gospodarstva dežel v razvoju je nekaka tema dneva svetovnega gospodarstva in trgovine. Vse bolj pogosta so razmišljanja, da bi kar dobršen del presežkov razvitih držav namenili naložbam na ozemlju nerazvitih. Poživitvev gospodarstva v zaostalih deželah bi kajpak bila pomembna tudi za poravnavanje dolga, to je za odpravo dolžniške krize, ki vse bolj razdira niti svetovne trgovine.

V Ženevi se bosta naravnost spopadali dve stanji: na eni strani vse bolj strmo nazadovanje držav v razvoju, na drugi pa nevarnost, da bo načeta svetovna gospodarska in finančna ureditev. Strateško so države v razvoju za novo ureditev, svetovne razmere pa jih kajpak silijo v dialog. Sedmo zasedanje UNCTAD bo očitno nova in še bolj zrela priložnost, da bi tako rekoč bogate dežele končno dojele potrebo po dialogu kot temeljnem vzvodu za dolgoročnejši, intenzivnejši, pa tudi pravičnejši razvoj svetovnega gospodarstva.

Ženeva bo hkrati priložnost za razpravo o čedalje večjem pomenu »storitev« v svetovni menjavi. O njih so kar vneto razpravljali na zadnji skupščini GATT v Punt del Este. Storitve so, v znamenju tehnološkega razvoja, najnovejši vidik svetovnega gospodarskega razmika. Po poti uveljavljanja storitev so se že napotile bogate dežele, zanj pa so seveda zainteresirane tudi dežele v razvoju. Tudi pri tem bosta potrebni dogovarjanje in usklajevanje.

»Storitve zadevajo informatiko, telematiko, telekomunikacije ter seveda tudi bančništvo, zavarovalništvo ter številne druge panoge, s katerimi upravljajo »usluge«. Zanimivo je, da so med storitve vključili tudi turizem, o katerem nerazvite dežele sodijo, da bi ga bilo treba hitreje preusmerjati tudi v sfero Sever-Jug. Trdijo, da storitve dan današnji niso več posledica, marveč »pogoj« nadaljnjega gospodarskega razvoja. Brez dvoma je, da so storitve, ki jih vse bolj jemljejo že kot sestavni del blagovne sfere, najbolj izrazit dejavnik »intelektualne revolucije«, ki se nezadržno širi.

MIRO KOCJAN

Sporni spomin na avstrijsko protinacistično gibanje

DUNAJ — Nocoj ob dvajseti uri se je končala enomesečna »opozorilna straža (Mahnwache) za avstrijsko odporniško gibanje« na Štefanovem trgu. Že ob šestih zvečer so se začeli zbirati Dunajčani s cvetjem pred znakom avstrijskega odporniškega gibanja »O5« (O in peta črka v abecedi -E, torej OE za Oesterreich), ki ga je tedaj, ko Avstrija ni bila več Avstrija, vklesala neznana uporniška roka v zid desno ob portalu v Štefanovo katedralo.

To svojevrstno stražo, ki je, kot se je izrazil eden izmed organizatorjev »začetek nujnega, ampak bolečega procesa«, je radikalni klub Nova Avstrija začel 8. junija. Vse do tedaj pa do danes so ob tem skrivnostnem znaku, ki je pozival k uporu zoper Hitlerja, stali noč in dan po dva ali trije, do danes skupaj tisoč ljudi, ne le članov kluba, temveč vsakdo, ki se je prijavil na posebno telefonsko številko organizatorjev, cela kopica uglednih umetnikov in zadnja dva tedna tudi vsako popoldne po en visok funkcionar Socialistične stranke. Ker je trg pred Stephansdomom, posebej še v turističnih mesecih pravo človeško mravljistiše, se je v tem mesecu razvila maratonska razprava okoli avstrijske preteklosti, boleč proces osveščanja in počasne zavesti lastne zgodovine.

Ker je bil interes za ta dunajski Hyde Park iz dneva v dan večji, so hoteli svojo stražo nadaljevati, morda celo v naslednje leto, ki pomeni petdeseto obletnico Anschlussa (marec 1938), pa niso mogli, ker so se začele v zadnjem času med razpravljalce vse pogostejše mešati skupine mladih, v usnje odetih neonacistov. Na lico mesta so se sicer vedli v mejah spodobnosti, ker je pač, zlasti v nočnih urah bdela nad stražarji policija, vendar se je nekajkrat zgodilo, da so katerega izmed stražarjev potem kasneje na samem ujeli po trije in ga v kakšni samotni ulici pretepli.

Med člani kluba Neues Oesterreich - ki jih ljudska stranka vehementno označuje z »obrobno levo skupinico«, so tudi znanstveniki kot psihoterapevt Erwin Ringel, umetnik Andree Heller in vojvoda Schwarzenberg. Danes so na tiskovni konferenci, pred zaključkom svoje enomesečne akcije potegnili bilanco in ugotovili, da se je stvar izplačala, saj so ljudje, ki so po 24 ur na dan delili letake o avstrijskih žrtvah nacionalsocializma in odpornikih, slišali mimo »starih« in udomačenih izrazov kot, na primer »židovske svinje« tudi marsikaj pozitivnega. Tako je Ringel povedal, da je, medtem ko je stražil, naletel na 22-letnega mladeniča, ki mu je dejal, da v vsem svojem šolskem obdobju ni slišal besede »nacional-socializem«, psihologinja Friedrun Huemer je rekla: »Skorajda psihiatrčni kavč za Avstrijo«, in Andree Heller: »Boli so poslušali kot ob stalnih diskusijskih kotičkih v drugih mestih. Nekateri so tudi spremenili svoje mnenje.« In kar zadeva krilatice Waldheima, meni Heller, da pri nobeni razpravi in pri najboljši volji niso mogli mimo te vroče teme, saj so se »ob njej prepirale cele družine«, vendar je treba proč od debate, »ali je bil vojni zločinec ali ne, temveč se moramo vprašati, ali je s svojim zdajšnjim zadržanjem primeren za predsednika ali ne. Mogoče si je predstavljal, da bi leta 1988 ta predsednik ob različnih spominskih prireditvah držal govore.«

Boleč proces se je začel, ker je težko verjeti, da bi vseh tistih tisoč in tisoč ljudi, ki so se cel mesec vpletali v divje razprave, utegnili vse skupaj pozabiti, potem ko so se nocoj ob dvajsetih stražarji in ves napredni Dunaj tiho razšli. Z grmado cvetja, ki so ga položili pred znak »O5«.

BARBARA GORIČAR

Egiptovski predsednik Mubarak sklenil obisk v Jugoslaviji

BEOGRAD — Predsednik Egipta Mohamed Hosni Mubarak je včeraj s posebnim letalom odpotoval iz Beograda. V Jugoslaviji je bil na povabilo predsedstva SFRJ na 24-urnem delovnem in prijateljskem obisku.

Egiptovskega predsednika je na beograjskem letališču pospremil predsednik predsedstva Jugoslavije Lazar Mojsov.

Predsednika Mojsov in Mubarak sta potrdila, da je interes obeh držav, da se njuni odnosi, še posebej ekonomski, kar najbolj razširijo, posodobijo z višjimi oblikami in razvijajo na še trajnejših osnovah. Poudarila sta zapletenost položaja, v katerem se v sedanjih gospodarskih odnosih v svetu nahajajo države v razvoju. Izrazila sta pozitivna pričakovanja v zvezi z ženevskim zasedanjem UNCTAD in poudarila nujnost tesnejšega povezovanja gospodarstev držav v razvoju, kot ene od pomembnejših poti za izboljšanje takšnega stanja.

Jugoslavija in Egipt sta podprla idejo o sklicu mednarodne konference o Bližnjem vzhodu in pozdravila prizadevanja, da to konferenco kar čim prej skličejo. Državi sta pozvali tudi k najhitrejši ustavitvi iransko-iraške vojne.

Jugoslovanska delegacija je poudarila, da so pogovori potekali v izjemno pristrnem in prijateljskem ozračju in da so potrdili koristnost kontinuiranega ohranjanja jugoslovansko-egiptovskih političnih stikov na najvišji ravni.

V ZDA izvršili smrtni obsodbi

HOUSTON — V zaporih v Huntsvillu (Teksas) in v Parchmanu (Missipi) so včeraj usmrtili dva zapornika, ki sta bila obsojena na najstrožjo kazen zaradi umorov.

V Huntsvillu so s smrtonosno injekcijo umorili 32-letnega Johna Thompsona, ki je deset let presedel v zaporu in je bil obsojen zaradi umora 70-letne ženske. V zaporu v Parchmanu pa so v plinski celici umorili 27-letnega Raya Evansa, ki je med krajo v neki veleblagovnici umoril eno izmed uslužbenk. Z zadnjima eksekucijama se je število le-teh, odkar so v ZDA leta 1976 ponovno uvedli smrtno kazen, povzpelo na 83.

Bodo nove kazni ustavile krivolovce?

Za ilegalen prehod državne meje in nedovoljen ribolov v jugoslovanskih ozemelskih vodah je rovinjski sodnik za prekrške kaznoval poveljnika ribiške barke »Davide Quinto«, 50-letnega Luciana Veroneseja iz Chioggie, na 25-dnevni zapor, 450 tisoč dinarji, odvzemom 223 kilogramov nalovljenih belih rib in muzgavcev ter globinske mreže, s katero je kočaril. Poleg tega bo moral povrniti še za prek dva milijona dinarjev stroškov intervencije patroljskega čolna jugoslovanske vojne mornarice, dvodnevnega priveza ribiške barke v rovinjskem pristanišču in stroškov sodnega postopka. O kazni sedaj Veronese »premišljuje« v puljskem zaporu.

Kazen, ki je doletela »čozotsekga« krivolovca je dokaj ostra, sodnik za prekrške pa je imel na voljo dovolj oteževalnih okoliščin, da jo je izrekel. Luciano Veronese je narmed dokaj redno ribaril v jugoslovanskih ozemelskih vodah in je bil v postopku že leta 80, 81, 83, konec oktobra lani pa se je izognil prijettu na posebno drzen način, saj ribiške barke ni ustavil niti potem, ko so začeli streljati z avtomatskega orožja s patroljnega čolna. Prejšnjo sredo se je Veronese ujel v mrežo jugoslovanskih varuhov meja približno 1,5 milije v jugoslovanskih vodah. Šele po dveh dnevih pripora je pod težo priznal, da je prekoratil državno mejo.

Primer Veronese navajamo, ker je ravno v teh dneh izvršni svet skupnosti obalnih občin dal pobudo in predlog republiškem izvršnemu svetu za spremembo 43. člena zakona o morskem ribištvi SR Slovenije, člena, ki predpisuje kazni za kršilce zakona. Po slovenskem zakonu je narmed poveljnik tuje ladje, ki nedovoljeno ribari v jugoslovanskih vodah, kaznovan z največ sto tisoč dinarji (okrog 200 tisoč lir) in z odvzemom ulova. Kazen je za italijanske ribiške pirate tako smešno nizka, da so se začeli ob pojavu jakobovih pokrovač (cape sante) v Tržaškem zalivu v zadnjem letu brez vsakršnega pomisleka organizirano in množično spuščati na ribolov v jugoslovanski del severnega Jadrana. Povedati je tudi treba, da so ob morebitnem zajetju tako pripadniki vojne mornarice kot tudi mejni miličniki pri svojem postopku načeloma bili vedno korektni in da je do sodne obravnave prišlo še istega dne, ko je bila barka zajeta. Zato se tudi ne gre čuditi, če so se italijanski ribiči, oziroma njihovi poveljniki, takoj po izreku kazni za vso to »gostoljubje« skušali oddložiti tudi s povabilom »vseh prizadetih« na kosilo. Ne bi se spuščali, ali je to znak pozornosti, ali dodatni znak podcenjevanja.

Več reda na morski meji bi po mnenju predlagateljev spremembe 43. člena lahko dosegli že z ostrejšimi kaznimi. Poleg deset krat večje denarne kazni naj bi po predlogu obstajala tudi zakonska možnost odvzema ribiške opreme in celo ribiškega čolna že pri prvi kršitvi državne morske meje. Verjetno bi že te stroge kazni streznile italijanske ribiče, ki bi dobobra premislili, predno bi se odpravili na krivolov. Vsekakor pa bi ostrejša kazni občutno zmanjšale tudi število neljubih incidentov na »plavi« meji.

IZTOK UMER

KD proučila izide volitev in ostro napadla socialiste

RONKE — Deželno vodstvo KD se je sestalo prejšnji mesec v Ronkah in proučilo politični položaj v Furlaniji-Juljski krajini po volitvah. Uvodno poročilo je imel deželni tajnik Bruno Longo.

Longo je v uvodu poudaril, da so volitve pokazale, da je edina možna koalicijska tista, ki jo sestavljajo KD in socialistične in laične stranke. Longo je tu mislil na vsedrjavni položaj, glede naše dežele pa je izrazil svojo zaskrbljenost, ker je ponekod stranka izgubila glasove. Ob tem je tajnik poudaril, da se je socialni položaj v naši deželi močno spremenil, to pa tudi po zaslugi KD.

Longo je izrazil tudi zadovoljstvo nad izidi volitev v Trstu, kjer je ponovno stranka relativne večine. V svojem poročilu pa je deželni tajnik KD omenil deželno krizo in dejal, da sta jo hoteli »socialistični stranki«. Longo je bil tu dokaj jasen in branil sedanje zavezništvo. Dejal je, da obstaja večina, ki je ob pričetku deželne zakonodajne dobe podpisala jassen program. Na podlagi tega programa je potrebno delati, čeprav so možni popravki in izboljšave. Omenil je vrsto vprašanj, ki gredo od obnove deželnega aparata do obrambe okolja. Longo pa ni štedil s puščicami naperjenimi v socialiste. »Socialistom moramo jasno povedati,« je naglasil, »da je igra na vsej fronti nevarna in pripomore le k rušenju stabilnosti.« Tudi glede sočnanja med strankami večine in KPI je bil Longo zelo kritičen in dejal, da takšno početje lahko privede le do zmešnjave. Odstavke, ki je bil namenjen pretežno socialistom, pa je tajnik KD zaključil z ugotovitvijo, da KD ne bo dopustila, da bi prisotnost v večini pomenila pripravo alternativnih vlad.

Kot smo že včeraj pisali, se polemika med KD in PSI zaostrojuje tudi na deželni ravni. Krščansko demokracijo motijo predvsem predlogi in namigi PSI, predvsem pa zahteva po spremembi pri vodenju Deželnega odbora.

Nemalo pa moti KD namen, da bi se PSI, KPI in morda še druge levičarske stranke sestajale in se pogovarjale o bistvenih točkah programa, ki je po mnenju KD že jasen in obvezujoč za vse partnerje deželne koalicije.

Vprašanje je torej, kam bo pripeljala sedanja politična kriza? Gre le za merjenje moči med zmagovitimi socialisti in KD, ki je v naši deželi izgubila, ali pa se bo levica odpovedala medsebojnemu boju in resno pomislila na alternativo?

Carinska cona v Sežani

SEŽANA — Čeprav medresorska komisija pri ZIS, pa tudi drugi organi na zvezni ravni menijo, da v okviru suhozemnega terminala Sežana povsem izpolnjujejo pogoje za registracijo carinske cone, odgovora na pred letom dni poslano vlogo, še nimamo, pravi Tihomir Kovačič, direktor poslovne skupnosti suhozemni terminal Sežana.

Ne glede na raznovrstne zadržke, ki jih imajo organi od katerih bi v Sežani morali dobiti soglasje za ustanovitev omenjene cone, v okviru poslovne skupnosti delajo tako kot da bodo zdaj, zdaj dobili soglasje. »Drugače tudi ne moremo,« meni Tihomir Kovačič, »saj imamo že zdaj 12 zelo resnih domačih oziroma tujih partnerjev, ki bi želeli vlagati v našo cono. Dejstvo je namreč, da je naš prostor na izjemno zanimivi prometni točki.«

Po elaboratu, ki so ga pripravili v okviru poslovne skupnosti suhozemni terminal, bi investitorji oziroma proizvajalci v carinski coni, potem, ko bi ta zaživela v takem obsegu, kot je predvideno zdaj, s svojo dejavnostjo lahko dosegli 50 milijonov dolarjev neto deviznega priliva. Če bi dobili soglasje za ustanovitev cone, bi bil moč tak devizni priliv doseči kaj kmalu, saj je prostor za gradnjo novih objektov rezerviran, domala vsa potrebna infrastruktura pa je praktično na robu cone, treba jo je le še dograditi oziroma »potegniti« do potrošnikov. V sežanski občini so torej — vsaj tako trdijo — pripravljeni, čakajo le soglasje ZIS.

Ob tem dodajmo, da so konec minulega tedna v suhozemnem terminalu odprli še enega od objektov, ki bo olajšal pretok blaga prek meje v Fernetičih, znatno pa bodo izboljšane tudi razmere za šoferje in delavce na tem območju. Tod se namreč dnevno giblje vsaj okrog 1500 ljudi, med katerimi je precej šoferjev (v konicah skozi Sežano potuje po 700 tovornjakov), ki so vseh enajst let, kolikor se pač suhozemni terminal intenzivneje razvija, pogrešali tudi vrsto drobnih storitev. Kompas je na tem delu Fernetičev ponudil celovit turistični servis.

DUŠAN GRČA

Poletni festival Melodije sonca in morja

Poletnih festivalov je tako v Jugoslaviji, kot tudi v Italiji v teh vročih dneh vse več. Po splitskem festivalu zabavne glasbe je zdaj na vrsti portoroški, ki bo letos praznoval 10. obletnico uspešnega delovanja. Do sedaj je slovenska zabavna glasba pridobila že 144 svežih morskih in sonca polnih melodij, ki jih slovenske radijske postaje vrtijo z veseljem kar vse leto. Od festivala do festivala se rdeča festivalska nit spreminja s pomočjo vidnih sledov in močnih vtisov profesionalno dognanih, predvsem pa v svetu najpopularnejših, tovrstnih prirediteljev kot sanremski festival (s tem ga zagotovo in še zdaleč ni primerjati).

Škoda le, da Melodije Portoroža nimajo nikakršnih možnosti, da bi se razvile še bolj po kvalitetni tako glasbeni kot celotni prireditveni podobi. Žal je znano, da portoroški turizem vse premalo vlaga v to zabavno-glasbeno popestritev za domače in tuje goste. Lani, ko je festival pridobil enega izmed pomembnih vrhuncev, ko si je prireditev v treh dneh ogledalo kar pet tisoč obiskovalcev, je bilo tudi dovolj denarja za vrhunske moj-

stre estradne umetnosti. Spomnimo se, da so nastopili GIGI SABANI, PUPO, TOTO CUTUGNO; 18. julija bo festival trajal samo ta dan, v portoroški Avditorij pa ne bo nikogar izmed zvezd, ki bi dodatno razvedrile poletno gnečo ob morju.

Ozrimo se na osemnajst izvajalcev, ki bodo letos dogradili portoroški večer: skupina Agropop, 12. nadstropje, Obvezna smer, Gu Gu, Joker, Kompas in domačini Bazar. Poleg dueta Eve in Tomaža Kozlevčarja pa še solisti Marjan Smode, Liana Rotter in Gino D'Eliso (Tržačana), Rosana, Stane Vidmar, Vladi Bonin, Žare Cergol, Josipa Lisac, Roberto, Simona Weiss. Največ bo slovenskih pesmic, štiri v italijanski in dve v hrvaškem jeziku.

Pripišimo se, da je imela festivalska žirija dokaj težko in zahtevno delo, saj je na razpis prispelo kar 108 predlogov. V Portorožu pa bomo videli oz. slišali, katera izmed osemnajstih izbranih nam bo najbolj ostala v ušesu.

PAVLE PLAHTNIK

»Moj bog...« S presenečenjem v obeh se je obrnil k njej, potem pa jo je, ne da bi pomislil, spet stisnil k sebi v mogočen objem in ko je spregovoril, je slišala, da se mu glas trese. »Končano je, Faye... vojne je konec. Japonci so se vdali.« V Evropi se je vojna končala že pred nekaj meseci, zdaj pa je je bilo dokončno konec. Oči so se ji napolnile s solzami in jokaje mu je vrnila objem. Nenadoma so vsi v studiju jokali in se smejali, pridružili so se jim novi prišleki in odprli so nove zaboje šampanjca. Vsi so vpili. »Končano je! Končano!« Pa ne za film... za vojno.

Zdelo se ji je, da so minile ure, preden je odšla iz studia in se odpravila domov v Beverly Hills; bolečina ob končanem filmu je že zdavnaj izginila. Popolnoma jo je zasedilo veselje, da je vojna končana. Zdelo se ji je neverjetno. Bilo ji je enaindvajset let, ko so bombardirali Pearl Harbor, zdaj pa jih je imela petindvajset, bila je odrasla ženska, na vrhuncu svoje kariere.

To mora biti vrhunec, si je rekla vsako leto. Ni mogla zamisliti, da bi se od tod naprej lahko še kaj izboljšalo. Le kako bi se lahko? In vendar se je. Njene vloge so postajale boljše in večje in pomembnejše, pohvale bolj laskave, honorarji vsako leto neverjetnejši. Edina senca, ki se je prikradla v vse to, je bila smrt njenih staršev. Žalostilo jo je, da nista več med živimi, da bi lahko uživala skupaj z njo. Oba sta umrla leto poprej. Oče za rakom, mati pa v avtomobilski nesreči na ledeni pensilvanijski cesti blizu Youngstowna. Faye jo je hotela pregovoriti, naj se po očetovi smrti preseli k njej v Kalifornijo, vendar mati ni hotela zapustiti svojega doma. In tako zdaj ni imela nikogar. Hišico v Grove Cityju v državi Pennsylvaniji je prodala pred letom. Bratov in sester ni imela. Če odštejemo zvesti zakonski par, ki je delal pri njej v njeni mali, ljubki hiši, ki jo je bila kupila v Beverly Hillsu, je bila sama. Vendar se je le redko čutila osamljeno, kajti okrog nje je bilo vedno pre-

več ljudi. Kljub vsemu pa je bilo čudno, da ni imela nikogar. Nikogar, h komur bi »spadala«. Še vedno jo je presenečalo, da je doživela tolikšen uspeh in da je njeno življenje v tako kratkem času postalo tako razkošno. Še ko je imela enaindvajset let, ob izbruhu vojne, je bilo njeno življenje drugačno. Zdaj pa, po vrnitvi z zadnje turneje po ameriških čezmorskih ozemljih pred dvema letoma, so se stvari umirile. Kupila je hišo, v dveh letih posnela šest filmov in čeprav je nameravala spet oditi na turnejo, ni nikoli našla časa. Življenje je bilo kot neprekinjeno kolo premier in fotografskih snemanj v reklamne namene in tiskovnih konferenc z zabavami in kadar se ni posvečala le-tem, je vstajala ob petih zjutraj in odhajala na snemanja. Snemanje njenega naslednjega filma je bilo predvideno čez pet tednov in že zdaj je vsak večer pred spanjem ure in ure prebirala besedilo svoje vloge; zdaj, ko je bil film posnet, se je nameravala resno posvetiti delu. Z novim filmom je imela oskarja že v žepu, ji je zagotavljal njen zastopnik. Ob teh besedah se je vedno zasmejala... misel je bila smešna... toda enega oskarja je že bila dobila in nominirana je tudi že bila dvakrat. Abe pa je trmoglavil, da bo to velik film in Faye mu je verjela. Na neki način je postal njen drugi oče.

Z avtom je zavila desno na Summit Drive, mimo Pickfaira in Chaplinov, in nekaj trenutkov pozneje je bila doma. Mož, ki je preživljal svoje dni v hišici ob vrtnih vratih in jih odpiral dostavnim avtomobilom in prijateljem ali gospodični Price sami, je s smehljajem na obrazu pritekel k njej.

»Ste preživeli lep dan, gospodična Price?« Bil je zelo star in belolas in hvaležen za to službo. Pri njej je bil že več kot leto dni.

Knjiga bo v kratkem izšla pri Založništvu tržaškega tiska

DANIELLE STEEL

10.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Freligh

»Čez teden dni se odpeljem v New York, potem pa z ladjo v Francijo. Rad bi preživel nekaj dni na Rivieri, preden mine poletje. Vsi me prepričujejo, da je še prezgodaj za Francijo, toda kaj pa lahko izgubim? Slišim, da se ni prav nič spremenilo, razen morda malo omejitev pri hrani.« Pomežiknil ji je in za trenutek je bil videti kar razbrzdán. Bil je dvajset let starejši od nje, čeprav jih je kazal samo deset več. Bil je verjetno najprivlačnejši moški v mestu in tega se je zavedal. »Bi šla z mano?« Naj je bil še tako privlačen, nje ni več pritegnil.

»Ne, hvala.« Hudomušno se mu je nasmehnila in mu požugala s prstom. »Nikar spet ne začenjaj. Ves film si se tako lepo obnašal, Chris.«

»Seveda, tisto je bilo delo. Tole pa je nekaj drugega.«

»O, kaj res?« Hotela je nekaj reči, da bi ga podražila, toda nenadoma je postal kaos okrog njiju še večji, neki paž je prišel na prizorišče in vreščal nekaj, česar Faye ni razumela. Za trenutek se je na številnih obrazih zarisala panika, nato šok, sledile pa so jima solze; Faye še vedno ni vedela, kaj se je zgodilo. Zaskrbljeno je pocukala Chrisa za rokav, v njenih očeh je bil strah. »Kaj je rekel...? Kaj...?« Chris je govoril z nekom na svoji desnici in Faye je nape njala ušesa, da bi ga slišala sredi vsega trušča.

Rafinerija Aquila: CGIL zahteva pojasnila o pogajanjih Biasutti in Carbone bosta danes v Rimu preverila finančni plan družbe Petraco

Včerajšnja skupščina delavcev rafinerije Aquila, ki jo je sklical sindikat CGIL, je izzvala nemalo vprašanj, na katera, žal, ni bilo mogoče dobiti ugodnega odgovora. Največ zaprepačenosti je vzbudilo dejstvo, da je po večtedenskem premoru skupščino sklical ena sama sindikalna organizacija, kar bi nemara lahko predstavljalo ponovno krhanje odnosov med sindikalisti. O tem je obširno poročal sindikalist Clyde Cofone, ki je med drugim dejal, da je CGIL sklical skupščino po predhodnem posvetovanju z UIL in CISL in da torej ne gre za nikakršno strategijo, čeprav se posamezni sindikati že dalj časa poslužujejo različne dialektike v okviru dogovorov za rešitev žveljske rafinerije.

Bistvo skupščine je vsekakor predstavljala široka pahljača vesti in dejstev, ki so se od volilne kampanje do danes nanizale na že itak zapletlo afero Aquila. Večina le-teh je neutemeljenih, v najboljšem primeru dvomljivih, otipljivega pa ni takorekoč ničesar. Kaže, da v Parizu potekajo dvostranska pogajanja med družbama Total — lastnico žveljskega obrata — in Selm-Montedison, z namenom, da bi francoska multinacionalna odstopila prodajno mrežo na italijanskem ozemlju. Kolikor je sindikalnim organizacijam uspelo poizvedovati, je družba Montedison o tem bore malo seznanjena in še manj zainteresirana. Po drugi strani pa deželna finančna družba Friulia v Rimu vzdržuje stike z družbo Petraco, ki naj bi odkupila, poleg prodajne mreže Totala, tudi žveljski obrat. Tudi v tej zvezi je sidni kalni federaciji CGIL, CISL in UIL uspelo izvedeti le nekaj okvirnih podatkov. Dežela in ostale krajevne uprave, ki so svojčas zagotovile svoje zavzemanje za rešitev Aquile, od voli-

tev sem dremajo in ne kažejo nobene pripravljenosti do sodelovanja. Politični interesi so torej več kot očitni, seveda na škodo delavcev, ki prejemajo predujme iz dopolnilne blagajne po kapljicah.

Tudi dopolnilna blagajna, katere režim se bo iztekel konec julija, oziroma izplačevanje predujmov, je zelo vprašljivo. Te dni bi morali delavci dobiti bančne čeke zavoda INPS, družba Total pa vztraja pri zahtevi, da INPS pošlje čeke, oziroma denar, neposredno upravi rafinerije. Koliko je ta zahteva zakonita, tudi ni jasno.

Sindikat CGIL torej zahteva, da se vse te okoliščine razjasnijo, še zlasti, ker je sindikalna federacija že pred dvajsetimi dnevi poslala na Deželo brzojavko, v kateri prosi za srečanje z Biasuttijem in novoimenovanim odbornikom za industrijo Carbonejem.

Nihče ni na to brzojavko odgovoril, po drugi strani pa, kot rečeno, na vseh straneh potekajo bolj ali manj dvomljiva pogajanja za rešitev žveljske rafinerije in delovnih mest.

Po končani skupščini se je delegacija delavcev odpravila na Deželo, da bi izposlovala srečanje z odgovornimi. Po daljšem čakanju sta jih sprejela predsednik Biasutti in odbornik Carbone, ki sta potrdila, da bosta danes odpotovala v Rim na ministrstvo za industrijo. Tu bo namreč družba Petraco predstavila svoj finančni plan, ki se nanaša na odkup rafinerije Aquila. O ostalih pogajanjih pa se nista izrekla, oziroma sta le potrdila negotovost, ki se je stakala v preteklih tednih. Vsa-ko ugibanje, kaj se bo iz današnjega sestanka v Rimu izcimilo, bi bilo torej preuranjeno in bo treba nujno čakati na njegov izid. (mi)

Jutri na pobudo Zelenih O vprašanju Slovencev mimo shem in tabujev

Na pobudo Zelene alternativne liste bo jutri ob 20. uri v hotelu Savoia Excelsior javni shod na temo "Po volitvah: kakšen italijanski Trst, kakšen slovenski Trst, kakšen evropski Trst. Elementi in izzivi za debato". Uvodno poročilo bo imel koordinator tržaške Zelene liste Maurizio Bekar, druga poročila pa bodo imeli Giulio Ercolessi, občinski odbornik SSK, Aleš Lokar, predsednik Skupnosti Italijanov iz Kopra Aurelio Juri ter Aleksander Langer, pokrajinski svetovalec Alternativne liste v Bocnu in eden pomembnejših predstavnikov Zelenih v Italiji, ki se je še posebno angažiral ob temah manjšinske zaščite in medetničnega sožitja.

Srečanje naj bi po namenih organizatorjev sprožilo kritični razmislek o vprašanju zaščite slovenske manjšine, "kulture sožitja" in zakonskih predlogov v tej zvezi. Po poročilih bo namreč prosta razprava, ki bo - kot pojasnjujejo Zeleni - "iz ekonomskih razlogov" v italijanski, čeprav bodo zagotovili prevajanje morebitnih posegov v slovenščini.

Zelena lista je vsekakor že objavila nekatere osnovne točke iz poročil Maurizio Bekarja in Giulia Ercolessija. Izhodišče je ugotovitev, da je bila junjska volilna kampanja v Trstu osredotočena skoraj izključno na vprašanju zakonske zaščite slovenske manjšine, v kolikor so ne samo tradicionalno nacionalistične politične skupine, ampak tudi nekatere demokratične stranke smatrale, da je bilo odločno nasprotovanje tem predlogom najbolj učinkovit argument za pridobitev glasov neodločenih. To izbiro so volivci nagradili.

Iz takega položaja poročevalca potegneta zaključek, da so krogi, ki so tradicionalno podpirali zahteve slovenske manjšine, očitno zagrešili nekatere hude napake. Po njunem mnenju gre te napake iskati v preveč "diplomatskem" in "režimskem" značaju italijansko-jugoslovanskih odnosov, v krizi leveice, ki je edina zagovarjala kulturo sožitja, v nekaterih postavkah predlogov zaščitnih zakonov. Prav tako škodljivi so bili dolgoletni "tabuji" glede pomembnih epizod novejšje tržaške zgodovine in glede narave "jugoslovanskega režima". V mentaliteti mnogih Tržčanov je to privedlo do identifikacije med Slovenci v Italiji in mitičnim "slovanskim svetom" ter "jugoslovanskim realnim socializmom". Te mentalne sheme je treba po mnenju Zelenih preseči in v tem pogledu imajo veliko idej in predlogov, ki naj bi prišli na dan na jutrišnjem srečanju.

Poseg Locchija v korist uslužbencev Ireta

Predsednik pokrajinske uprave Dario Locchi je posegel v korist delavcev IRET pri CIPI, ministrskemu organu, ki bo moral čez teden dni, točneje 15. julija, odločiti o posebnem režimu dopolnilne blagajne za delavce tega podjetja. "Ko bi za IRET ne uvedli posebnega režima", je poudaril predsednik Locchi, "bi podjetje, ki je že anticipiralo uslužbencem na stotine milijonov lir v pričakovanju ukrepa o dopolnilni blagajni, ne moglo več izplačevati mesečnih plač delavcem, prav tako pa ne bi moglo sprožiti procesa preusmeritve proizvodnje od vojaške na civilno."

pisma uredništvu

Ustavili so me kot tatico

Prepričana sem, da je med bralci Vašega dnevnika veliko takih, ki hodijo po nakupe tudi v veleblagovnice, kot je UPIM, Standa, Lavoratore itd. Med kupci je vedno tudi veliko jugoslovanskih turistov.

Vem tudi, da so v teh trgovinah pogoste tatvine in da je zato nadzorna služba zelo temeljita in mogočna. Če torej ti varuhi trgovin zasačijo tatu, majhnega, ali velikega, so opravili le svoje delo.

Pa naj vam opišem svoj primer. Prepričana sem namreč, da nisem, v dolgi zgodovini delovanja teh veleblagovnic, edina, ki se ji je to pripetilo.

Kupila sem v veleblagovnici UPIM na Trgu Stare mitnice (Barriera vecchia) nekaj malenkosti za dom in nekaj kosov perila. V zsem izbranim sem odšla do blagajne, kjer je blagajničarka vse pregledala, napravila račun in sama sem ga pošteno plačala.

Ko sem prišla do izhoda, so nenadoma zabrneli alarmni zvonci in že je bil ob meni eden od varnostnikov trgovine, ki me je, nič kaj ljubeznivo, »povabil« na pregled.

Izkazalo se je, da je blagajničarka pozabila na enem od kupljenih artiklov magnetno tablico, ki bi jo morala odstraniti in ki je sprožila pri vratih tudi alarmno napravo.

Šlo je za pomoč, mi je dejal uslužbenec in zanj je bila tako zadeva rešena; zame pa ne, saj sem stala pred njim in drugimi kupci kot osramočena tatica, ki so jo dobili na »delu«.

Za vas bo zadeva rešena, zame pa ne, sem mu dejala. Zahtevam opravičilo vaše uslužbenke prav tako pred javnostjo, kot ste tudi mene javno odpeljali na pregled.

»Nimamo časa in tudi blagajničarka ima preveč dela. Saj sem vam rekla, da lahko greste,« je bil njegov odgovor.

Preveč sem bila šokirana in prizadeta, da bi mu znala v tistem trenutku pravilno odgovoriti in tudi zahtevati zadoščenje. Odšla sem iz trgovine s sklonjeno glavo, kot bi bila res storila ne vem kakšno slabo dejanje.

Veleblagovnice imajo dolžnost, da ščitijo svoje blago ter da se zavarujejo pred tatovi. Imajo pa tudi dolžnost, da se na primeren način opravičijo tistim, ki so poštene kupci in so bili deležni posebnega pregleda le zaradi nemarnega poslovanja ene od uslužbenk.

Pišem vam zato, ker se lahko nekaj podobnega primeri tudi komu drugemu, ki bo znal, morda bolje kot jaz, uveljaviti svojo pravico in zahtevati vpludno in javno opravičilo. (N. R.)

Kako je s popravilom openskega cerkvenega obzidja

Spoštovano uredništvo, vse kaže, da na Opčinah nimamo velike sreče z javnimi deli. Stokrat je bilo

že poudarjeno ob raznih priložnostih, da se je vas prekomerno razširila, ne da bi pristojne oblasti hkrati poskrbele za primerna primarna urbanizacijska dela. Celo na prebarvanje nevidnih zebastih prehodov za pešce je treba čakati mesece in mesece, da ne govorimo o večjih in občutnejših problemih, kot je na primer opensko pokopališče. Tudi vsi posegi krajevnega rajonskega sveta, kolikor vemo, niso veliko zalegli. Če pa se občinska uprava kdaj odloči za izvršitev kakšnega javnega dela, izpolni svojo nalogo le napol, če naj sodimo po primeru popravila zunanjega cerkvenega obzidja. Pred nedavnim so se namreč lotili zidu, ki obkroža cerkev sv. Jerneja in ki je že dolgo let v slabem stanju, tako slabem, da je bila resna nevarnost, da se bo zrušil na cesto in nemara koga poškodoval. In res so tisti del zidu, ki meji z glavno cesto, podrli in zgradili novega. Del, ki meji s stransko cesto in je prav tako v podirajočem se in zato nevarnem stanju (prav med gradbenimi deli se je pri vходу na cerkevno dvorišče podrli), pa očitno niso upoštevali. Je morda Občini zmanjkalo sredstev za popravilo drugega dela zidu? Ali pa so občinski mošje smatrali, da bo vzdržal še nekaj desetletij? Skratka, delo je bilo opravljeno na pol in tudi v estetskem pogledu ni ne krop ne voda. Upamo, da bodo pristojne oblasti prebrale te vrstice in dale tudi ustrezen odgovor. Še bolje pa bi bilo, če bi enostavno poskrbele za popravilo vsega obzidja.

Skupina Opencev

Prvi dnevi poletnega centra v Zgoniku Živo srebro se je razlilo po šolskem dvorišču

V ponedeljek je na dvorišču osnovne šole v Zgoniku nekomu padel iz rok navaden medicinski termometer za merjenje temperature, ki bi med šolskim letom pomenil kakšen prosti dan več. Razbil se je in iz njega je ušlo živo srebro. Razpršilo se je v majhne in še manjše kapljice pisanih barv, ki so »okupirale« igrišče in gugalnice, plezalnice, drsalnice in kar je še podobnih otroških delovnih pripomočkov.

O kakšnih čudno-čudnih prijetljajih je govor, me sprašujete? Če »navadni medicinski termometer« zamenjamo s »poletnim centrom«, je vsakomur takoj jasno, da so te pisane kapljice živega srebra lahko le otroci iz zgoniške občine, ki tu preživljajo dva tedna svojih počitnic v organizaciji občinskih organov, KD Rdeča zvezda in Športnega krožka Kras iz Zgonika. 51 jih je, majhnih in malo večjih malčkov, ki so s svojimi veselimi vz-

kliki ponovno napolnili opustele šolske prostore. Najmlajši med njimi so že veterani v vrtcu, najstarejše pa imajo za »ta male« v šoli. Z njimi se ukvarja 11 animatork, vzgojiteljic, varuš in spremljevalk, ki skrbijo za to, da so mali nepridipravi zares razigrani, in da nihče ne odide slabe volje k mamic in očku, ko pred vhodnimi vrati potrobi sončno-rumeni šolabus.

Rdeča nit zgoniškega poletnega centra je telebarvni program. Kratekohlavniki se pripravljajo na lasten neposreden TV prenos v barvah na velikem televizijskem ekranu. Resda bo to le enkratni dogodek za vse navihance in njihove starše, bo pa v živo in zgrajen po sistemu: za vsakega nekaj. Videli bomo lahko intervju o dogajanjih v centru, novice, črno kroniko, kvize in, kot se za pravo televizijo spodi, lastne, originalne reklame.

Vsako jutro, zbirajo se okrog devetih, se razdelijo v tri starostne skupine in se odpeljejo v Milje na otroški festival. Do petka bodo tako sodelovali v gledališkem laboratoriju, o katerem so mi znali povedati same pohvalne reči. Tam jih čaka skrivnostni svet čutov in domišljije, ki zahteva odprto srce in radovedne oči ne le malih živčavčkov temveč tudi njihovih spremljevalk.

Izkušnje in doživetja z miljskega festivala bodo, kot njihovi starejši kolegi, uporabili v zaključnem TV programu, s katerim se bodo za letos poslovili od poletnih vzgojiteljic.

Metka Čeligoj

Openska posojilnica nakazala letos že nad 136 milijonov lir za razne pobude gospodarskega in družbeno-kulturnega značaja

Delo Hranilnice in posojilnice na Opčinah se ne omejuje na zbiranje vlog, izdajanje raznih vrst posojil in opravljanje vsakovrstnih bančnih poslov, čeprav so to njene bistvene naloge, zaradi katerih je bila ustanovljena. Poleg teh si je namreč postavila še druge naloge za cilje vzajemne pomoči. Sem spadajo predvsem pobude gospodarskega, socialnega in kulturnega značaja, ki koristijo vsej javni skupnosti.

Med pobude gospodarske in socialne koristi štejemo pomoč, ki jo posojilnica občasno nudi nekatere posebnim važnim združenjem in odborom, ali za pripravo raznih razstav.

Med dejavnosti vzgojnega in kulturnega značaja pa spadajo: razna darila šolarjem in dijakom osnovnih in srednjih šol ob različnih priložnostih; podpore raznim dobrodelnim, kulturnim in športnim društvom; prispevki za nekatere literarne nagrade, razne publikacije in proslave; izredne podpore za nekatere prireditve in proslave; podaritev pokalov za nagrajevanje na raznih tekmovanjih in razstavah itd.

Upravni svet ima na razpolago za take pobude in podpore nek znesek iz vsakoletnega poslovnega prebitka. Ta znesek določijo člani zadruge na občnem zboru po odobritvi letnega obračuna. Letošnji občni zbor je v ta namen določil 200 milijonov lir.

Upravni svet posojilnice prejema veliko prošenj za raznovrstne podpore in prispevke in jih preučuje na posebnih sejah, ki jih v ta namen skliče nekajkrat na leto. Seveda ne more ugoditi vsem, ker mora ostati v mejah, ki jih je določil občni zbor članov zadruge. Pri reševanju prošenj upošteva predvsem nujnost potrebe, za katero je prošnja vložena, ter pomembnost pobude in njeno koristnost za vso krajevno skupnost. Ne daje pa podpor za tiste pobude, za katere morajo po zakonu skrbeti država in druge javne ustanove.

V prvi polovici tekočega leta (1987) je Upravni svet posojilnice že odobril 15 prošenj za razna darila (knjižna in drugačna) šolarjem in dijakom osnovnih in srednjih šol ob različnih priložnostih, za skupni znesek 5.048.000 lir; 48

prošenj za podpore raznim dobrodelnim, kulturnim in športnim društvom za skupni znesek 65.040.000 lir; izdal kot prispevke k stroškom za nujna popravila raznih kulturnih domov, cerkva, športnih igrišč ipd. 65.000.000 lir; prispevke za nekatere literarne nagrade, razne publikacije in predstave ter potovanja in nastope pevskih zborov za skupni znesek 26.750.000 lir. Za nagrajevanje na raznih tekmovanjih in razstavah je podaril 47 pokalov, katerih skupna vrednost znaša 2.150.000 lir. Posojilnica se je tudi obvezala, da krije stroške za analizo 30 vzorcev zemlje naših kraških kmetov z namenom, da se ugotovijo vrste ustreznih gnojil.

Posebej moramo omeniti ponatis knjige Vekoslava Špangerja »Bazoviški spomenik«, v lepi, moderno opremljeni obliki. Izdajo je založila Hranilnica in posojilnica na Opčinah, ki je primerno število izvodov poklonila svojim članom ter šolskim in drugim knjižnicam. Ostali del naklade pa dala v prodajo, vendar tako, da bo izkupiček šel v dobrodelne namene.

Za nekatere prireditve (npr. novoletni koncert, nekatere predstave Slo-

venskega gledališča) in publikacije (npr. »Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom«) pa je openska posojilnica dala podporo z drugimi slovenskimi denarnimi zavodi.

V prvi polovici tekočega leta je openska posojilnica že izdala za take prispevke vzgojnega, kulturnega in dobrodelnega značaja vsega skupaj nad 136.476.950 lir. Temu znesku pa bi morali pristeti še prispevke, ki so bili izdani za enake namene, toda v obliki reklame.

Sporočilo vodstva kolonije v Tatrach

Po odhodu otrok iz poletne kolonije v Tatrach so vzgojitelji našli precej neoznačenega perila, ki so ga otroci izgubili. Najdeno je na razpolago staršem v Dijaškem domu »Srečko Kosovel« v Trstu vsak dan od 9. do 12. ure.

Spet nesklepčnost na zasedanju tržaškega občinskega sveta

Staffieri prekinil proračunsko razpravo ko je Parovel izrekel stavek v slovenščini

Tudi predsinočnja seja tržaškega občinskega sveta se je, kljub pozitivnemu zaključku preverjanja med strankami večine, ki bi moral odpraviti razloge za odsotnost številnih svetovalcev (zlasti iz vrst KD), končala predčasno zaradi nesklepčnosti. Tokrat pa je prekinitev seje zakrivil sam župan Staffieri, ki je sicer ob podobnih primerih zaporednih odložitve proračunske razprave zaradi nezadostnega števila prisotnih kazal očitno nejevoljo.

Kaj se je torej tokrat zgodilo? Proračunska razprava se je bila začela, kot je bilo napovedano, zvrstilo se je bilo že več govornikov, ko je okrog 23. ure prišel na vrsto svetovalec Tržaškega gibanja Paolo Parovel. Predstavnik opozicije je bil seveda ostro kritičen do delovanja občinskega odbora in župana, kateremu je očital nacionalistično sektaštvo, pri čemer je zahteval njegov odstop. Parovel je v tem kontekstu zatrdil, da morajo imeti slovenski svetovalci, kot Francozi v Dolini Aoste in Nemci na Južnem Tirolskem pravico, da se v izvoljenih svetih izražajo v materinem jeziku.

Z namenom, da aktivno podpre to pravico, je svetovalec Tržaškega gibanja ponovil zadnji stavek v slovenščini. Tedaj mu je listarski župan neupravičeno in nekulturno segel v besedo in zahteval od generalnega tajnika, da preveri sklepčnost zasedanja. Očitno se Staffieri ni upal oporekati Parovelu rabe slovenščine, verjetno poučen od sodnega obvestila, ki sta ju te dni prejela njegov predhodnik Deo Rossi in bivši odbornik Seri (oba listarja), ker pred štirimi leti nista omogočila istemu Parovelu, da v občinskem svetu zaključi svoj govor, v katerega je vključil tudi stavek v slovenščini. Zato mu je tokrat skušal preprečiti nadaljevanje govora s tem, da je poskrbel za predčasno razpustitev skupščine.

Prozoren maneuver pa je Staffieri izvedel skrajno nerodno, saj ni niti vzel na znanje, da pač v tistem trenutku/zares ni bilo v dvorani zadostnega števila svetovalcev (tudi zato, ker so komunisti zapustili zasedanje iz protesta proti njegovemu oblastniškemu zadržanju, ko si je upal povsem neupravičeno in

proti pravilniku vpasti v besedo govorniku) in uradno ni zaključil seje, ampak je zahteval le njeno prekinitev in srečanje načelnikov skupin. Na njem so komunisti potrdili svoj oster protest in obsodbo oholosti župana, Parovel pa je zahteval od generalnega tajnika Občine, da posreduje sodni oblasti prijavo Staffierija zaradi zlorabe javne funkcije (isti prekršek, za katerega sta prejela sodni obvestili Rossi in Seri).

Župan je bil v skrajni zadregi in mu ni mogel dosti pomagati niti listarski načelnik skupine Cecovini s svojim »pravniškim« zagovorom. Ko se je vrnil v dvorano, se je Staffieri sprenevedal, da prej ni razumel, da je bila seja zaključena zaradi nezadostnega števila prisotnih, zato je dal še enkrat ugotoviti nesklepčnost in se je izkazalo, da je prisotnih manj kot polovica svetovalcev. Nadaljevanje razprave o proračunu so torej odložili na petek, ko se bo po vsej verjetnosti problem ponovil, ker namerava zastopnik Tržaškega gibanja nadaljevati svoj nastop od mesta, kjer ga je župan prekinil, to se pravi prav s ponovitvijo stavka v slovenščini.

Pred prekinitvijo je v proračunski razpravi nastopilo že več zastopnikov posameznih svetovalskih skupin. Prvi je v razpravo posegel načelnik skupine Liste za Trst Cecovini, ki je imel splošno političen govor, v katerem je obravnaval zlasti uspeh volilnega zavezištva LpT-PSI, ki je omogočil izvolitev še enega senatorja in enega poslanca v Trstu, ter zaključek preverjanja med strankami večine, pri čemer je bil polemičen do KD in PLI. Dotaknil se je tudi problema slovenske narodnostne skupnosti in zatrdil, da bo listarski poslanec Camber skrbel, da bi ne bil odobren zaščitni zakon. Pri tem je Cecovini zatrdil, da je treba zgolj združiti obstoječe zakone v enotno besedilo, manjšino pa je treba prešteti. Kot alternativo je Slovencem predlagal možnost, da se včlanijo v nekakšno javno priznano društvo, kar bi pomenilo, da se sami preštejejo in pristajajo na nekakšen »apartheid« po južnoafriškem zgledu.

Komunist De Rosa je imel zelo razčlenjen in poglubljen poseg, v katerem je obravnaval delovanje uprave na vseh področjih njene pristojnosti. Predvsem je očital odboru, da niti ni objavil dokumenta, s katerim se je zaključilo preverjanje, da KD noče še spregovoriti (v terek se ni k razpravi prijavil še noben demokristjan), da hoče ločevati med politiko in upravljanjem, kar je v krajevnih upravah nemogoče. Z govorom v obliki akrostiha je dobesečno od A do Z nanizal pomanjkljivosti in napake občinskega odbora, pri čemer se je posebej zaustavil na pomanjkljivi urbanistični politiki in pri nepravilnih postopkih pri izvajanju javnih del.

Za socialiste je spregovoril novoizvoljeni senator Agnelli, ki je pohvalil večinske stranke, da so znale zagotoviti Občini stabilnost, ki je pogoj za izvajanje načrtov. Zato je spodbudil občinski odbor, naj poskrbi za reorganizacijo in posodobitve služb, da se omogoči večja učinkovitost, ki naj privede do rezultatov, ki jih občinstvo pričakuje. Misovec Giacomelli je očital Listi za Trst ideološki preokret, ker je šla v volilno zavezištvo s socialisti, republikanski odbornik Arnaldo Rossi pa je obžaloval, da mora uprava delati z neustreznimi instrumenti, zaradi česar se je zavzel za reorganizacijo uradov, za preustroj urbanistične politike, za čimprejše izvajanje načrtov o mestnem prometu ter za večjo pozornost uprave problemom kulturnih ustanov.

Pred prekinitvijo je zastopnik Tržaškega gibanja Parovel v začetku svojega govora ocenil volilne izide kot znamenje neuspeha Liste za Trst in PSI, češ da bi se na njihovi osnovi njuno zastopstvo v občinskem svetu močno zmanjšalo. Nato je poudaril, da je delovanje občinskega odbora neučinkovito in da sloni na zavezištvu LpT-PSI ob pasivnem zadržanju KD, vsekakor pa na nacionalističnih osnovah, ki so kvarne za bodočnost našega mesta, ker je njegov razvoj možen le ob politiki sožitja in odprtosti do sosedov. V tem trenutku je prišlo do omenjenega incidenta z županom, zaradi česar bo Parovel nadaljeval svoj poseg na petkovi seji.

Interpelaciji Monfalcona (KPI) o odlaganju smeti

Vprašanje pobiranja in uničenja mestnih odpadkov v tržaški občini ostaja slej ko prej aktualno in pereče, spričo dejstva, da mu občinska uprava doslej ni znala najti pravih in dokončnih rešitev. V ta okvir se vključujeta zato interpelaciji, ki ju je te dni naslovil pristojnemu odborniku za javne industrijske storitve komunistični občinski svetovalec Fausto Monfalcon.

V prvi vprašuje odbornika, če je res, da se je neko zasebno podjetje ponudilo, da bi izvajalo na vsem občinskem ozemlju diferencirano pobiranje papirnatih odpadkov, in da je občinski odbor ponudbo prezrl. S tem bi se še enkrat pokazala brezbriznost uprave do uvažanja diferenciranega pobiranja posebnih vrst odpadkov, kot so papir, plastične snovi in električne baterije, medtem ko je le delno stekla akcija s posebnimi posodami za pobiranje stekla, ugotavlja Monfalcon.

Druga interpelacija izhaja iz vesti o zaprtju odlagališča smeti v Ulici Errera in sklepu, da pepel iz upepeljevalnika prevažajo sedaj do odlagališča v oddaljenem furlanskem Marianu. Monfalcon vprašuje zato pristojnega odbornika, če so opustili omejeno odlagališče v industrijski coni ker je odpadni material drsel v morje, če je prevoz do Mariana začasna ali trajnega značaja, in če ima tržaška Občina kakšen načrt v zvezi z odlaganjem smeti, ali sprejema zgolj odčitve od primera do primera.

Zanimiva športno-turistična pobuda

S kolesom od Žabnic do Trsta

Konec tega tedna bo po Furlaniji-Juljski krajini stekla kolesarsko-turistična dirka, ki jo že četrtič prireja Zdrudjenje CONI, Italijanska kolesarska zveza, Kolesarski krožek Udine Ovest s sponzorizacijo deželnih hranilnic in posojilnic.

Športna prireditev, namenjena kolesarjem, včlanjenim v razne kolesarske krožke, in amaterjem, je lansko leto privabila nad 500 tekmovalcev, med temi tudi več skupin iz tujine. Proga, ki so jo morali prekolesariti, se je dotaknila vseh krajev, kjer obstajajo hranilnice in posojilnice, in tako bo tudi letos. Tekma je razdeljena na 3 etape: kolesarji bodo v petek štartali v Žabnicah, cilj pa bo v kraju Ene-monzo, 80 km daleč. Naslednjega dne bosta na vrsti dva štarta in sicer v jutranjih urah v Tolmeču, od koder bodo kolesarji krili 55-kilometrsko progo do Meduna, popoldan pa bodo odto odstopovali proti 63 km oddaljenemu Pravidomini. Tretja in zadnja etapa bo povezala Codroipo in Trst. Na cilj, ki bo na Trgu Unità, bodo morali prikolesariti najkasneje do 12. ure in 13 minut.

Kot vsaka tovrstna kolesarska tekma, ima tudi turistično-kolesarska krožna dirka svoj pravilnik, ki se ga bodo morali tekmovalci držati. Vsak prestopok jih bo namreč stal nekaj točk. Na primer, kdor ne bo pretekel celotne etape, bo ob 15 točk, kdor bo na cilj pripeljal z zamudo glede na najdaljši možni čas, bo izgubil 10 točk. Nadalje bo vsak osvojen cilj na-

vrgel po 30, 20 in 10 točk, sorazmerno z zamudami in težavnostjo proge.

V častnem odboru organizatorjev kolesarsko-turistične dirke je letos tudi Pavel Milič, predsednik openske Hranilnice in posojilnice, organizatorji pa so poskrbeli za vse potrebne službe, od zdravniške do varnostne, deloval bo tudi tiskovni urad s fotografom. Dirke se lahko udeležijo posamezniki in skupine, ki se morajo prijaviti organizacijskemu odboru na naslov: Ciclistica Udine Ovest — CDS, Viale Venezia 265, 33100 Udine (Videm). Informacije je mogoče dobiti tudi po telefonu na št. 0432/34178.

»Oskar... ne oskar« v kinu Ariston

Od 11. julija pa do 15. avgusta bo arena kina Ariston prizorišče zanimivega pregleda filmov: na njenem platnu se bo odvrtelo 18 filmov, letošnjih dobitnikov ali kandidatov za glavni kipec — oskar.

Prvi filmi bodo: »Nekaj vijoličaste« Stevensa Spielberga (sobota, 11. julija), »Mr. Crocodile Dundee« Petra Faimana (12. in 13. julija), »Hannah in njeni sestre« Woodyja Allena (15. julija) in »Zaton ameriškega imperija« Denysa Arcanda (16. julija). Popoln program filmskega pregleda z naslovom »Oskar... ne oskar« je na voljo pri blagajni kina Ariston.

Cepljenje psov v zgoniški občini

Do 15. t. m. poteka v Zgoniku vsak torek in petek od 11. do 12. ure v skladišču pri županstvu brezplačno cepljenje psov proti steklini, ki je po zakonu obvezno.

† Potrti naznanjamo, da nas je po dolgi bolezni zapustila naša draga sestra

Anica Caharija

Pogreb bo danes, 9. t. m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice pred zgoniško cerkev.

Žalostno vest naznanjajo sestre Danica, Milka in Julka ter brat Ivan z družinami, svakinja Milena in drugo sorodstvo.

Zgonik, 9. julija 1987

Zaključen znanstveni simpozij o superprevodnikih

Na pragu tehnološke revolucije

Včeraj zvečer se je v Centru za teoretsko fiziko v Miramaru končal mednarodni simpozij o superprevodnikih pri visokih temperaturah, zaradi katerega se je v Trstu zbral dobršen del svetovne znanstvene elite s tega področja. Simpozij za je udeležilo približno 200 znanstvenikov, najuglednejši med njimi pa so bili gotovo Robert Schrieffer, Nobelov nagrajenec l. 1972 in v petdesetih letih eden od očetov teorije o superprevodnosti, Karl Alex Mueller, ki je skupaj z Georgom Bednorzem odkril superprevodnike nove generacije in ameriški znanstvenik Paul Chu. Za nas pa je še posebej zanimiva udeležba jugoslovanskih znanstvenih delavcev, saj so se predvsem fiziki z Inštituta za fiziko zagrebške univerze in Inštituta Rudjer Bošković pa tudi z Inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane izredno hitro in uspešno vključili v razvoj novih superprevodnikov.

Za kaj pravzaprav gre? Superprevodnost, t. j. stanje, pri katerem teče električna energija po določeni prevodni snovi brez kakršnihkoli energijskih izgub, je znana že iz začetka stoletja. Skoraj vse kovine in zlitine postanejo pri izredno nizkih temperaturah, do 20 stopinj nad absolutno ničlo, t. j. do —253 C, oz. 20 K, superprevodne. Vendar pa je praktična uporabnost superprevodnikov relativno omejena zaradi izredno visokih stroškov, ki so s tem v zvezi. Superprevodne elemente je namreč treba hladiti z utekočinje-

nim helijem, ta pa je zelo drag. To je razlog, da superprevodniki niso prišli v široko uporabo, kljub temu da bi njihova uporaba pomenila izreden prihranek energije in da so superprevodni elementi neprimerno hitrejši od polvodniških, ki jih danes najbolj uporabljamo.

Ogromnim stroškom, ki so povezani s hlajenjem superprevodnih kovin s tekočim helijem, pa bi se lahko izognili z odkritjem novih superprevodnikov z višjo temperaturo prehoda. Že dve desetletji se fiziki ukvarjajo s poskusi na nekovinah in na podlagi dotanjih raziskav se je aprila lani švicarskima znanstvenikoma Muellerju in Bednorzu posrečilo odkriti novo superprevodno snov s temperaturo prehoda, ki je dosti nad dotlej znanimi kovinskimi zlitinami.

Nove superprevodne snovi, o katerih so razpravljali na simpoziju v miramarskem Centru, namreč niso kovine, marveč keramike. Največ pozornosti trenutno vzbuja spojina itrija, barija, bakra in kisika, ki ima temperaturo prehoda med 100 in 90 K, to pomeni, da pri tej temperaturi preide v stanje brez električne upornosti. Glede na to, da je ta temperatura dosti višja od tiste, ki je potrebna za doseganje superprevodnosti kovinskih zlitin, za hlajenje novih superprevodnih elementov ni več potreben helij. Zadoštuje dušik, ki obstaja v naravi v ogromnih količinah, zato je tudi neprimerno cenejši od helija. S tem je

odpadla glavna prepreka, ki je povzročila, da superprevodniki niso prišli v široko uporabo.

Z odkritjem superprevodnih keramik se torej odpira novo obdobje v tehnološkem razvoju. Seveda se je delo znanstvenikov in bistvu šele prav začelo, saj je za zdaj le malo znanega o mehanizmi, ki so vzrok tako visokega temperaturnega prehoda. Tudi še ni jasno, kje je zgornja meja prehoda, ali jo je mogoče dvigniti do sobne temperature itd. Vsekakor pa je jasno, da smo na pragu prave tehnološke revolucije, ki bo na mnogih področjih povsem spremenila naše življenje.

Do jutri plačati prvi obrok kmečkih prispevkov

Jutri zapade rok za plačilo prvega obroka kmečkih socialnih dajatev z dvema položnicama in sicer za pokrajinski sklad in za zdravstveno zavarovanje. Upokojeni kmetovalci so oproščeni forfetarnega zdravstvenega prispevka, ki znaša 324.000 lir na ravninskem ožrožju 162.000 lir na goratem območju. (bs)

Dokazala bo, ali je Tullio Maniscalco res umoril mater

Danes sodna obdukcija

Umor Anne Marie Maniscalco je sprožil precej deljena mnenja med ljudmi, ki so te dni z osuplostjo sledili kroniki o krvavem dogodku v Drevoredu Sanzio 21. Mnogi so mnenja, da je Tullio Maniscalco umoril priletno mater, drugi pa so prepričani, da je povsem nedolžen. Te dvome bo danes zjutraj dokončno razjasnila obdukcija, ki jo bo izvedel sodni zdravnik Fulvio Costantinides. Sin, ki pod obtožbo umora in skrivanja trupla čaka na proces, doslej ni še ničesar priznal in torej vztraja pri trditvi, da se je njegova mati v trenutku božjastnega napada pri padcu sama smrtno poškodovala. To pa, kot kaže, sploh ne odgovarja resnici. Družinski zdravnik Maniscalcovih, dr. Bergamini, je namreč povedal, da pokojnica ni bila epileptik.

Preiskovalci doslej še niso mogli z neizpodbitnimi dokazi zanikati drugih Maniscalcovih trditev. Osumljenca so poleg tega morali v terek odpeljati v katinarsko bolnišnico zaradi hudega napada sladkorne bolezni in to je, vsaj trenutno, onemogočilo nadaljnje zasliševanje. Namestnik državnega pravdnika Drigani je vsekakor medtem zaključil svojo nalogo in predal akte preiskovalnemu sodniku Gulotti.

Kdor je Tullia Maniscalca osebno poznal, je vedel o njem povedati le, da je bil včasih nekoliko grob in da se je hitro razburil, drugače pa je bil izredno občutljiv in »normalen« človek. Težko si predstavljajo, da bi lahko bil avtor tako grozljivega zločina. Pred nekaj leti je bil lastnik manjše trgovine čevljev v bližini Gondonijevega trga, po krizi z jugoslovanskimi kupci pa je šla v stečaj in jo je z ulico moral prodati. Večkrat se je z notalgijo vračal in skrivaj opazoval izložbo trgovine, ki je bila nekoč njegova. (hj)

Je Tullio Maniscalco ubil mater?

Vročekrvna Novosadčanka

napadla »tekmico«

in jo pretepla do krvi

Do česa lahko privede ljubosumlje! To je včeraj spoznala 36-letna Tržačanka Nadia Ruzzier poročena Germani, ki stanuje v Ulici Levier 19. Nič hudega sluteč se je včeraj odzvala povabilu znanca Gorgia Grazzinija, stanujočega v Ulici Levier 21. Skupaj sta povečerala, nato pa se je Germanijeva odpravila domov. Na cesti je tedaj srečala Grazzinijevo prijateljico, 46-letno Tereso Balas, po rodu iz Novega Sada. Balasova je ženski takoj dokazala, da obsoja dobre odnose med sosedi. S pestmi se je zagnala vanjo in jo pretepla do krvi. S tem dejanjem je hotela »napraviti red« in prepovedati Germanijevi, da bi se še shajala z Grazzinijem.

Nadia Ruzzier je bila preveč presenečena nad divjim napadom in se zato ni branila. Balasova ji je z nohti in pestmi zadala sicer lažje, a precej boleče rane in podplutbe. Opraskala jo je po glavi, rokah in nogah. Vročekrvno Novosadčanko so agenti Letečkega oddelka takoj prepeljali na Kvesturo, kjer se je njen srd verjetno kmalu ohladil.

Z vespo v avto

V katinarski bolnišnici so včeraj pozno popoldne nudili prvo pomoč 21-letnemu Silviu Bailu iz Ul. Banelli 13, ki se je lažje poškodoval v prometni nesreči, do katere je prišlo nekaj pred 19. uro v Ulici Pauliana. Bailo se je vozil z vespo, ko je iz še nepojasnjenih razlogov trčil v avto A 112, ki ga je upravljal Giorgio Prodan iz Ulice Soncini 74. Vespi se bo moral zdraviti dvajset dni.

Pogovor s Suzano Kalc, ki bo obiskovala Zavod združenega sveta v Devinu »Zamikale so me nove življenjske izkušnje«

Suzana Kalc

Devinski Zavod združenega sveta si je v javnosti priboril sloves zelo kakovostne in zahtevne šole. Ta sloves je že očaral marsikatero našega dijaka; veliko jih je skušalo priti v ta zavod, a žal je to le redkim uspelo. Ena izmed

teh je dijakinja znanstvenega zavoda Suzana Kalc, ki je letos uspešno opravila prestopne izpite. Suzano smo obiskali na njenem domu na Padričah, da bi z njo pokramljali o tej njeni izkušnji.

Kako to, da se si odločila za šolanje v devinskem zavodu?

Pričakovala sem to vprašanje. Odgovorov, zakaj sem se tako odločila, je veliko. Najprej bi dejala, da so me zamikale nove življenjske izkušnje, ki jih bom nedvomno doživela v Devinu. Tovrstni zavodi nudijo mlademu človeku možnost, da se seznani s sovostniki, ki prihajajo iz najrazličnejših koncev sveta. Nadalje tudi dejstvo, da je šolanje na tem zavodu sorazmerno kvalitetno in da si študenti lahko svobodno določimo načrt študija in predmetnik. Vsi bivši dijaki zavoda, s katerimi sem govorila, so to poudarjali.

Kako pa je družina sprejela tvojo odločitev?

Ko sem jim povedala svoje načrte, so bili kar precej presenečeni. Sicer pa so končno odločitev prepustili meni. Samo mama je imela nekaj pomislekov. Saj veš, mama je pač mama.

Kako pa so potekali sprejemni izpiti?

Izpiti se delijo v dva dela. Najprej smo v Devinu opravili test iz matematike in angleščine ter pogovor z dijaki zavoda in z učnim osebjem. Značilnost tega kolokvija je bila, da so nas ocenjevali tudi dijaki zavoda. Zatem sem morala v Rim, kjer sem opravila še izpit iz fizike. Tu sem imela priliko spoznati večino bodočih sošolcev.

Verjetno si spoznala tudi bodoče profesorje?

Da, seveda. Predvsem ravnatelj Redcliffa. Vede se kot pravi, strogi angleški gentelman. Sicer pa dijaki iz Devina, ki so ga že spoznali, pravijo, da je zelo zabaven človek. (w)

Sporočilo dolinske občinske uprave

Uprava občine Dolina sporoča, da bo v nočnih urah zaradi suše prekinjena dobava vode za Mačkolje, Prebeneg in Križpot od 21. ure do 6. ure zjutraj, dokler se ne bo stanje izboljšalo. Občinska uprava vabi občane, naj omejijo uporabo vode.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 9. julija
VERA

Sonce vzide ob 5.24 in zatone ob 20.55
- Dolžina dneva 15.31 - Luna vzide ob 19.58 in zatone ob 2.48.

Jutri, PETEK, 10. julija
LJUBICA

PLIMOVANJE DANES: ob 3.25 najnižje -62 cm, ob 10.12 najvišje 26 cm, ob 15.04 najnižje -7 cm, ob 20.53 najvišje 51 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 27.1 stopinje, zračni tlak 1016,7 mb pada, veter 4 km na uro jugozahodnik, vlaga 64-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Alessandro Damiani, Enrico Cuda, Jacopo Ciampalini, Renzo Longanesi.

UMRLI SO: 66-letna Anna Fragiaco-mo, 77-letni Floriano Marovt, 67-letni Milano Cok, 80-letna Maria Tomsic, 82-letna Anna Pighin, 90-letni Francesco Umer, 63-letni Miloš Ribarič, 79-letna Ida Grisancich vd. Grassi, 70-letna Carolina Basezzi por. Simonetto, 74-letna Ermanna Pipan, 91-letna Antonia Pizzul, 92-letna Giuseppina Volpi vd. Volk, 75-letna Bruna Gregori, 68-letni Salvatore Pelos.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 6. julija, do sobote, 11. julija 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

Narodna in študijska knjižnica obvešča svoje obiskovalce, da bo do 4. septembra poslovala s poletnim urnikom in sicer od 8. do 16. ure, od 27. julija do 17. avgusta pa bo zaprta.

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da bo urad v Ul. sv. Franciška posloval v juliju in avgustu s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, ob torkih in četrkih pa tudi od 16. do 18. ure.

Na festivalu komunističnega tista v Boljuncu so bile izžrebane sledeče številke za veliko loterijo: 1. št. 05757, 2. št. 13169, 3. št. 13381, 4. št. 13180, 5. št. 13284, 6. št. 06607, 7. št. 05009, 8. št. 05050, 9. št. 13162 in 10. št. 05444. Četrta, šesta in deveta nagrada je že oddana. Za ostale informacije tel. na št. 232223. Nagrade lahko dvignete do torka, 21. julija.

SKD I. Gruden in ŠD Sokol javljata urnik prevozov otrok iz okoliških vasi v poletno središče v Nabrežini vsak dan, od 13. do 24. t. m. - šolabus: Medja vas ob 7.50, Štivan ob 7.53, Devin ob 7.55, Sesljan center ob 8. uri, Cerovlje ob 8.05, Mavhinje ob 8.10, Vižovlje ob 8.15, Sesljan (Terčon) ob 8.17, Nabrežina (županstvo) ob 8.20 - kombi: Prosek ob 7.55, Božje polje ob 8. uri, Slivno in Trnovca ob 8.15, Prečnik in Praproto ob 8.20, Šempolaj ob 8.22 ter Nabrežina postaja ob 8.25. Vsi otroci naj prinesejo s sabo košarico z malico in brisačo. Po malici bodo dobili topel obrok čaja. Vpisnina znaša 30.000 lir (za 2. otroka 15.000 lir). Dejavnost bo trajala vsak dan od 13. ure.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Franciška 20 - je odprta razstava del profesorjev ŠOLE ZA GRAFIKO V BENETKAH.

V Domu A. Sirk v Križu je odprta razstava miniaturnih izdelkov GIULIANA KOŠUTE s sledečim urnikom: v sredo in soboto od 18. do 20. ure, v nedeljo od 11. do 13. ure in od 18. do 20. ure.

razne prireditve

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monteser-nio 27/A vabi na celovečerni koncert pevskega zbora TINA MODOTTI iz Pončane, ki bo v soboto, 11. t. m., ob 20.30. Na sporedu je ljudska tržaška in umetniška glasba.

Krožek Fincantieri priredi v soboto, 11., in nedeljo, 12. t. m., ob 19.30 PLESNI VEČER na terasi kopališča Sv. Roka v Miljah. V soboto igra ansambel Pomlad, v nedeljo pa Muja Doc Band. Deloval bo dobro založen bife. Zagotovljen parkirni prostor.

prispevki

V drag spomin na Igorja Zaccario daruje teta Ivanka 40.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na drage starše in brata Milana daruje Karlo Gerlanc 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

Tudi v devinsko-nabrežinski občini

Namestili so posode za zbiranje stekla

Tudi v občini Devin-Nabrežina so pred kratkim namestili posode za zbiranje stekla. Za namestitev je poskrbela občina na podlagi konvencije s podjetjem Vetrital, ki upravlja take usluge tudi v nekaterih drugih občinah tržaške pokrajine, ki so že uvedle tovrstno službo. Diferencirano pobiranje odpadkov med drugim znatno zmanjša količino odpadkov, ki je dnevno namenjena v upepeljevalnik in omogoča ponovno uporabo nekaterih surovin.

Pobudo, ki jo je nadzoroval odbornik za okolje Igor Tuta, bo spremljala osveščevalna akcija, ki bo stekla po definiciji konvencije za zbiranje papirja. S tem se torej devinsko-nabrežinska občina pridružuje drugim občinam tržaške pokrajine, ki so že uvedle tovrstno službo. Diferencirano pobiranje odpadkov med drugim znatno zmanjša količino odpadkov, ki je dnevno namenjena v upepeljevalnik in omogoča ponovno uporabo nekaterih surovin.

kino

LETNI KINO - ARISTON - 21.30 Dove sognano le formiche verdi, dram., ZRN 1984; r. Werner Herzog; i. Bruce Spence, Wandjuk Marika, Roy Barret.

LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.15 Pericolosamente insieme, dram., ZDA 1986, 116'; r. Ivan Reitman; i. Derba Winger, Robert Redford.

EXCELSIOR II - 19.30, 21.45 Club Paradise, kom., ZDA 1986, 95'; r. Harold Ramis; i. Robin Williams, Peter O'Toole. GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Rotta verso la Terra, fant., ZDA, 1986, 100'; r. Leonard Nimoy; i. Leonard Nimoy, William Shatner.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Ragazzine vogliose, porn., □□

NAZIONALE II - 17.00, 22.00 Telefono rosso, i. Ilona Staller, □□

EDEN - 16.00, 22.00 Infermiere disposte a tutto, porn., □□

FENICE - 19.00, 22.15 Infedeltà coniugale, i. Nicole Lowe, Linda Lovemore, er., □□

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Omicidio a luci rosse, krim., ZDA, 1984, 114'; r. Brian De Palma; i. Craig Wasson, Gregg Henry, Melaine Griffith.

MIGNON - 16.30, 22.15 E. T. - L'extra-terrestre, fant., ZDA, 1982; r. Steven Spielberg; i. Henry Thomas, Drew Barrymore.

EXCELSIOR I - 19.00, 22.15 La vedova nera, krim., ZDA 1987, 91'; r. Bob Rafelson; i. Theresa Russele, Debra Winger.

CAPITOL - Danes zaprto.

LUMIERE FICE - 20.10, 22.10 Il giorno prima, dram., r. G. Montaldo; i. Ben Gazzara, Burt Lancaster.

VITTORIO VENETO - Zaprto zaradi dopusta.

RADIO - 15.30, 21.30 Piaceri, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Berite

»Novi Matajur«

Marjan Moškrič

PEPE ŽABAR, GLAVNI VRATAR

Nastopa: Sergej Ferrari

Predstave: danes, 9. t. m., ob 20.30

ŠAGRA V RICMANJIH

10., 11., 12. in 13. julija 1987

Zabavali Vas bodo ansambli: DOMAČI FANTJE, TONE KME-TEC, POMLAD, VESELI GODČI, ANSAMBEL MIRAMAR IN GODBA NA PIHALA IZ RIC-MANJ.

Vabljeni!

šolske vesti

Slovenski Dijaški dom S. Kosovel sporoča, da je do 15. t. m. odprto vpisovanje za šolsko leto 1987/88 vsak delovni dan od 9. do 12. ure, razen sobote. Pojasnila glede vpisa in morebitne posvete v zvezi z vašim otrokom vam lahko nudimo tudi po telefonu (tel. 573141 - 573142). Naš naslov: Ul. Ginnastica 72 ali Campo San Luigi 11, mestni avtobus št. 25. Ravnateljstvo.

čestitke

Danes praznuje v Mačkoljah ELE-NA PAROVEL 16 let. Da bi bila vedno zdrava, ubogljiva in da bi se pridno učila ji želijo starši, brat, tete, strici ter vsi, ki jo imajo radi.

Ansambel Miramar čestita svojemu orkestru CORRADU ROJACU ob odlično opravljeni maturi.

Danes praznuje naša mama, babi-ca in prababica

MARIJA KALC

80. rojstni dan. Nadalnjih zdravih let ji želita sin Maks in vnuk Aleks z družinama.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu čestita svoji predsednici

NADJI PAHOR

za prejeto odlikovanje s plaketo Zveznega združenja borcev NOV Jugoslavije.

menjalnica

8. 7. 1987

Ameriški dolar	1317.—	Japonski jen	8,50
Nemška marka	720.—	Švicarski frank	864.—
Francoski frank	214.—	Avstrijski šiling	102.—
Holandski florint	639.—	Norveška krona	193.—
Belgijski frank	34,20	Švedska krona	204.—
Funt šterling	2125.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1910.—	Španska peseta	9,50
Danska krona	187.—	Avstralski dolar	907.—
Grška dragma	9.—	Debeli dinar	1,80
Kanadski dolar	970.—	Drobni dinar	1,90

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

Tel.: Sedež 67001 - 68881
Agencija Domjo 831-131

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke, da je v teku

RAZPRODAJA

moških, ženskih in športnih oblačil

s popusti od 20% do 80%

TRST - ULICA CARDUCCI 4 - Telefon 631188

Pompejski Ples 87
v znamenju Bejarta

Figura iz Bejartove koreografije

Letos je prišlo še posebno do izraza, da so postali Italijani nadvse hvaležni potrošniki "glasbene kulture". Povpraševanje po koncertih in glasbenih prireditvah je namreč toliko, da so koncerti razprodani še pred začetkom turnej. Pojav velja v precejšnji meri tudi za baletne predstave.

Prav v teh dneh poteka v Pompejih prireditev Ples 87, pri kateri ima glavno besedo s svojimi koreografijami Maurice Bejartki. Že sam uvod v Ples 87 je bila Bejartova koreografija baleta Salome, s katero je nastopila skupina Patrick Dupont and Friends. Solista pariške Opere Duponta ocenjujejo ta trenutek kot edinega pravega naslednika velikega Nurejeva. Pompeji ponujajo seveda še marsikaj: Luciano Savignano in Marca Pierina (ki se bosta tudi predstavila z Bejartovo koreografijo, saj je Savignanova delala z Bejartom kar pet let), nato baletno skupino Gledališča Bolšoj, ki jo vodi Vjaceslav Gordeev, naslednik Barišnikova in Vasilieva, za zaključek pa vrsto mladih, a izredno obetavnih plesalcev, ki so se uveljavili na lasnekm festivalu v Bagnoletu.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

O "drugačnem" rojstvu osebno

V ZDA imajo trije novorojenčki na vsakih sto rojstev večje hibe. To se ni bistveno spremenilo od leta 1960, ko so začeli v ZDA voditi statistiko o takih podatkih, pa tudi ne od leta 1890, ko so se raziskave o tem začele na Danskem. To pomeni, da mamila, sevanja in zastrupljanje okolja, ki sicer res povzročajo razne rojstne napake v posameznih primerih, niso imela vpliva na statistiko, po drugi strani pa tega vpliva niso pokazala niti velika napredovanja v genetiki, ki so značilna za zadnji dve desetletji našega časa.

Trenutke svojega doživljanja ob rojstvu prizadetega otroka, ki se je rodil s premajhno spodnjo čeljustjo in zaradi tega ni mogel sam dihati, niti sesati, je opisal Jerry Adler, časnikar pri reviji Newsweek.

Danes zaključujemo z objavo njegovega zapisa o prvih dneh, ko je prišel novorojeni Max domov.

Njegovega očeta je skrbelo, kako bo šel ven z Maxom. Njegov prvi sin je bil izredno prijateljsko razpoložen, izredno lep otrok in kljub temu je očeta dražilo, ko je bil med tujci, ki jih je stalno vabil otrokov nasmešek, da so začeli vanj drezati.

Izjavil je, da se je na prvo Maxovo srečanje s tujci pripravil z dviganjem uteži. Na prvi dan lepega vremena po Maxovem prihodu domov, so ga starši položili v voziček, pričvrstili prenosni vlažilec na ogrodje, natlačili z zdravniškimi pripomočki torbo do vrha in odšli na sprehod v park.

Tam jih je najprej srečal čudno oblečen mladostnik. Oče je stisnil zobe. Fant je pokukal v voziček in se nato nasmehnil.

Rekel je: »Hej, ta je pa res srčkan!«

»Hvala!« je dejal oče.

»Stavim, da bo drugi Albert Einstein!«

»No,« je dejal oče, »verjetno ne bo drugi Benny Goodman.«

Ne moremo si tega obetati, vendar čakajmo in bomo videli. Ravnatelj Newyorškega univerzitetnega zdravniškega središča dr. Joseph McCarthy ne pričakuje, da bi lahko Maxa v kratkem operirali: treba bo počakati še nekaj let. Morali mu bodo odvzeti kost iz reber, da bi mu jo lahko presadili v čeljust. Moral bo precej zrasti, preden bo mogoče odrezati katero izmed njegovih reber. In verjetno bodo kirurški posegi potrebni skozi vse njegovo otroštvo, da bi tudi čeljust šla v korak z rastjo ostalih delov obraza.

V bolnišnici je ženska z otrokom, ki ima Apertov sindrom (zaraslost lobanjskih kosti), menila: »Vsi pravijo, da bo vnaprej vedno lažje. Sama mislim, da bo težje. Doslej je to le naš problem; za sedaj še ne delimo občutkov z otrokom.«

Maxov oče je menil, da to kar drži. Prišel pa je dan, ko je pogledal sina in v njegovih jasnih modrih očeh zagledal vedro razumevanje. Upal si je pomisliti, da si je njegov drugi sin znal prislužiti s pogumom srečo, ki je bila prvorojencu dana kot pravica ob rojstvu. In moral je reči svoji ženi:

»Veš, moglo bi biti še hujše.«

Ona pa je odgovorila brez premisleka, nagonsko iz ljubezni, ki vidi skozi trpljenje in bridkost: »Da, bilo bi lahko veliko slabše. Lahko bi ga sploh ne imela.«

V poletnem središču skupaj, veselo...

Tudi letos bo Sklad »Mitja Čuk« organiziral poletno dnevno varstvo otrok v obliki poletnega središča.

Kakor že običajno so za to dobili na razpolago prostore openskega Prosnetnega doma.

Središče bo delovalo od 17. do 29. avgusta od 8. do 17. ure, poskrbljeno bo za kosilo, za dopoldansko in popoldansko malico.

Prostora bo za osemdeset otrok, katerim bomo nudili izlet k morju, ekskurzije, spoznavanje okolice, zabavo in igro, pa tudi likovno vzgojo, glasbeni tečaj in sprostitvev ob telovadbi.

Cena bo 50.000 lir, s tem da morebitne izlete plačajo samo udeleženci posebej.

Za vpis bo treba poskrbeti teden dni prej v ponedeljek, 10. avgusta, na Proseški ul. 133 na Opčinah med 8. in 12. ter 14. in 18. uro.

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Nad.: Coralba (4. del) 13.10 Risanka: Grisù il draghetto 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute. 14.00 Film: Italiani, brava gente (dram., It. 1964, r. G. De Santis, i. Raffaele Pisu, Andrea Checchi) 16.30 Risanka: Marco 16.55 Nadaljevanka: Istanbul (3. del) 18.00 Danes v parlamentu 18.05 Aktualna oddaja: Spaziolibero 18.40 Nadaljevanka: L'isola del gabbiano 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Il tesoro dello Yankee Zephyr (pust., ZDA 1981, r. David Hemmings, i. Ken Whal, Donald Pleasence, George Peppard) 22.15 Dnevnik 22.25 Variete: Fratello mondo, sorella pace (nastopili bodo solisti moskovskega Bolšoja, Luciano Pavarotti, Chet Baker, Bob Geldof) 23.55 Dnevnik - zadnje vesti RAI 2 11.55 Komični film: La Bohème (i. Andy Clyde) 12.10 Nan.: Due ragazzi e una chitarra 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - sport 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.20 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes risanka Dick Tracy in nanizanka I figli dell'ispettore 16.50 Film: I mariti (kom., It. 1941, r. Camillo Mastrocinque, i. Amadeo Nazzari, Irma Gramatica) 18.15 Aktualnosti: Iz parlamenta 18.25 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Perry Mason 19.30 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 Film: La memoria omicida (r. Laurent Heynemann, i. Christine Boisson, Christophe Malvoy) 22.00 Rubrika o modi 22.30 Dnevnik 22.45 Športni prenosi: atletika in jadranje - Sardinia Cup 23.45 Dnevnik - kratke vesti 24.00 Film: Godot (dram., Fr. 1958, r. Y. Allégret, i. E. Feuillière) RAI 3 15.30 Kolesarstvo: Tour de France. etapa Orléans-Rénaze (neposredni prenos iz Francije) 18.00 Šport: Mednarodni miting v skokih v vodo, (prenos iz Bocna) 19.00 Dnevnik 19.20 Dnevnik - deželne vesti 20.00 Izobraževalna oddaja: Elektronika in Marconi, sedanost in perspektive - Od Marconijeve antene, do moderne antene (pripravil Mario Finamore, 1. del) 20.30 Nanizanka: I professionals - Il killer dal braccio lungo (r. David Wickes, i. Gordon Jackson, Martin Shaw, Lewis Collins) 21.30 Dnevnik 21.45 Film: Come le foglie al vento (dram., ZDA 1957, r. Douglas Sirk, i. Rock Hudson, Lauren Bacall, Robert Stack, Dorothy Malone) 23.20 Dokumentarec: Planetarij - Ravedoven pogled med poletne zvezde (pripravil Gianni Poli) 23.35 Dnevnik - zadnje vesti 23.40 Deželne vesti RTV Ljubljana 17.25 Poročila 17.30 Univerziada 87: Plavanje (neposredni prenos iz Zagreba) 19.00 Oddaja za otroke: Med ribiči (Skupina otrok iz Lucije se je odpravila na ladjo izolske ribiške flote in s prijaznimi ribiči, še posebej pa z Ivanom Bizjakom, preživela nekaj prijetnih in zanimivih uric. Po zamisli Romana Zajca so oddajo pripravili Joco Žnidaršič, Stojan Femec, Toni Žerovnik, Anton Potočnik, Irena Struna Arko in Miroslav Zajec.) 19.10 Risanka 19.25 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.00 Tednik 21.05 Nadaljevanka: Naraščajoče vode (po romanu Hermana de Mana, Niz., r. Bram van Erkel, prevod Helena Valentinčič, 8. in zadnji del) 22.00 Dnevnik 22.20 Zabavna oddaja: Poletna noč 22.25 Nanizanka: Neizgovorni center (8. del) TV Koper 15.30 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST — S skupščine delavcev rafinerije Aquila TRST — Deželni svet o pristaniščih MILJE — Z mednarodnega festivala mladinskih gledališč MILJE — O dinamičnem in raznolikem delovanju poletnih centrov TRST — Razstava ob 100-letnici zaveda Volta CANALE 5 8.30 Jutranja telovadba (vodi Skip Carter) Nanizanka: La grande vallata 9.30 Nanizanka: Alice 10.00 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 10.10 General Hospital 11.00 Nanizanka: Arcibaldo 11.30 Nanizanka: Lou Grant 12.30 Nanizanka: Bonanza 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Film: Il presidente (kom., Fr. 1961, r. Henry Verneuil, i. Jean Gabin, Bernard Blier) 16.30 Nanizanke: L'uomo di Atlantide, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 Una famiglia americana, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat 20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar 23.00 Nanizanki: Mc Gruder e Loud, Sceriffo a New York ITALIA 1 8.30 Nanizanka: La strana coppia 9.00 Film: Mi vedrai tornare (glas., It. 1966, r. Ettore Fizzarotti, i. Gianni Morandi) 11.00 Nanizanke: Ralph Supermaxieroe, 12.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 13.00 Hardcastle and McCormick 14.00 Zabavna oddaja: Deejay Beach 15.00 Nanizanka: I forti di Forte Coraggio EURV TELEPADOVA 13.00 Risanki: Godam, Conan 14.00 Nadaljevanka: Happy end 15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone 16.30 Risanke 19.00 Nanizanka: Sanford & Son, 19.30 Ellery Queen 20.30 Film: Mark il poliziotto (krim., It. 1975, r. Stelvio Massi, i. Fran- TELEFRIULI 12.30 Nanizanki: La mia piccola Margie, 13.00 Bigfoot e il ragazzo selvaggio 13.30 Nadaljevanka: La freccia nera 14.30 Dražbi: Il tappeto orientale, Roberta Pelle 15.30 Glasbena oddaja: Music Box 17.45 Nanizanka: Scacco matto 19.00 Dnevnik 20.30 Nanizanka: L'uomo e la città 21.30 Dokumentarec: Dimensione Mediterraneo 22.30 Dnevnik 23.30 Nanizanka: The bold ones TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledarček, Glasba; 8.10 Literarna srečanja; 8.35 Mozaik; 9.00 Otroški koteček: Kekčeve zgodbe; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert orglarja A. Klobučar in sopranistke L. M. Talajčič; 11.30 Glasbeni mozaik; 12.00 Na obisku; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Naš popoldan z glasbo in besedo; 15.00 Diskorama, 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.10 Klasični album 18.00 Četrtekova srečanja: Zgodbe vandrova, orjunaša in narodnega revolucionarja Lipeta Kosca (ured. Lida Turk); 18.30 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Dober dan z...; 8.30 Koncert za mlade; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in gode-mo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi koncertant; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Mojmir Sepeta in Greentown jazz band; 18.30 Španske ljubzenske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Orkester RTV Ljubljana; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke; 0.05 Nočni program. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Poročila in pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na vala radia Koper; 14.40 Tedenske zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Črna na belem; 17.35 Aktualna tema; 18.00 Počitniški vrtljak. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 13.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.40 Summers ago; 7.00 Za dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.35 Vstop prost; 11.00 Sprehod po ulicah; 11.15 Hit Nova Gorica; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Z orkestrom Casadei; 12.00 Glasba po željah; 12.06 Zdravniški nasveti; 14.35 Glasbeni mozaik; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Papirnati zmaj; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 18.00 Pulj kliče Koper; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost?; 20.15 Zborovsko petje; podnevi in ponoči, brez presledka, povezuje oddaje glasba.
--

*Po sklepih zadnjega občinskega sveta***Ureditev občinskih poti in posegi na pokopališčih na Vrhu in v Sovodnjah**

Sovodnjski občinski svet je na zadnji seji soglasno odobril štiri ukrepe s področja javnih del. Tako je geometru Vincenzu Mirandi poveril nalog za izdelavo načrta in vodstvo del za ponovno asfaltiranje, ureditev raznih cestnih odsekov in pločnikov na območju Rupe, Peči in Sovodnjah. Proračunski strošek znaša 171 milijonov lir. V okviru načrta, ki je v izdelavi, naj bi ponovno asfaltirali vse ceste in ulice na območju Rupe in Peči, ki so bile razkopane zaradi nameščanja cevi grezničnega omrežja. Dela se bodo predvidevala pričela v jeseni, saj je postopek odobrovanja načrta in zagotavljanja finančnega kritja (najem posojila) precej dolgotrajen. V tem času pa naj bi občani poskrbeli za izvedbo priključkov na greznično omrežje, ob enem s slišati med razpravo. Občina bo v prihodnjih dneh uradno izročila gospodinjstvom obvestilo o priključitvi na greznično omrežje, ob enem s navodili o postopku. Priključitev na javno greznično omrežje je obvezna za vsa gospodinjstva, ki to lahko uredijo ne da bi se morala poslužiti posebnih tehničnih rešitev.

Drugi sklep zadeva načrt ureditve pokopališča v Sovodnjah in nove razporeditve grobov. Načrt je izdelal občinski tehnični urad. Z drugačno razporeditvijo grobov v novem delu pokopališča in manjšo preureditvijo v starem delu, bo moč dostop na pokopališče tudi manjšim tovarnjakom,

kar je še posebej pomembno ob izvajanju raznih del.

Na pokopališču v Sovodnjah je predvidena tudi preureditev mrliške veže, v skladu z novimi določili javne zdravstvene službe.

Na seji občinskega sveta, ki je bila 30. junija, je bil nadalje soglasno odobren sklep o poveritvi naloga geometru Mirandi za izdelavo in ažurniranje tehnične dokumentacije v zvezi z razlastitvami za asfaltiranje in širjenje občinskih poti. Odobrena pa je bila tudi druga varianta k načrtu za ureditev in razširitev pokopališča na Vrhu. Glavni poseg je bil opravljen že lani, vendar so se, prav zaradi vrste posega samega (usedanje nanešene plasti zemlje na novem delu) pokazale potrebe po dodatnih zaključnih delih.

Interpelaciji KPI v deželnem svetu

Deželni svetovalci KPI Bratina, Padovan in Scampolo so v deželnem svetu predložili interpelaciji v zvezi z zaključujočim stanjem v dveh gorških tovarnah. V prvi interpelaciji svetovalci KPI vprašujejo po ukrepih, ki jih namerava Dežela storiti za konsolidacijo podjetij slaščičarske stroke v Gorici in posebej za rešitev krize v podjetju De Licia, kjer je v nevarnosti 64 delovnih mest. Podpisniki interpelacije navajajo ob tem tudi ugotovitev, da

se bo položaj po vsej verjetnosti zaostрил tudi v drugih podjetjih, zaradi negotovosti v zvezi s podaljšanjem, oziroma izglasovanjem novega zakona o gorških prosti coni.

Druga interpelacija se nanaša na položaj v podjetju Safog, kjer se je začel postopek za odslovlitev večje skupine delavcev. Interpelanti sprašujejo, kako je z izvajanjem programa sanacije in restrukturiranja in če je bilo v omenjenem programu predvideno nadaljnje krčenje števila delovnih mest.

Kakor znano, je bil o tem drugem vprašanju na Deželi medtem dosežen kompromis, o čemer poročamo na drugem mestu, po katerem bodo ukrep o odpustih preklicali, oziroma odgodili do konca leta.

Vinski muzej in kmečki turizem

Pobuda združenja Agriturist, ki je v Formentinijevi kleti v Steverjanu odprlo muzej vina in vinogradništva, doživlja zavidljiv uspeh. Muzej se je izkazal kot privlačna točka za turiste in domače obiskovalce, saj so v borem mesecu dni našli več kot 3 tisoč obiskov. Zaradi tega je združenje Agriturist sklenilo, da pri muzeju odpre tudi urad za informacije o kmečkem turizmu. Urad je odprt vsak dan od 8. do 17. ure, ob sobotah in nedeljah pa samo v popoldanskem času od 14. do 19. ure.

Pokrajina je uresničila le del lanskih predvidevanj*Z obračunom 1986 podroben pregled dela*

Na seji pokrajinskega sveta v ponedeljek je bil ob drugih vprašanih govor tudi o obračunu poslovanja v lanskem letu. Na dnevnem redu je bila odobritev obračuna lanskega poslovanja Pokrajine in Pokrajinskega avtobusnega podjetja APT, o katerem poročamo posebej.

Podrobno sliko delovanja pokrajinske uprave v lanskem letu vsebuje več kot 130 strani obsežna knjiga, v kateri so podrobno navedeni ne samo dohodki in podrobni izdatki v letu 1986, pač pa tudi drugi razčlenjeni podatki o delu Pokrajine. Odbornik za finance Gallarotti je s svojim poročilom samo dopolnil to izčrpano sliko.

Navedel je nekatere med večjimi finančnimi izdatki v lanskem letu: 250 milijonov so namenili vzdrževanju šolskih stavb, 340 pa za izredne posege na poslopih (predvsem šolskih). S posojili za skoraj 900 milijonov so krili stroške za obnovo zavoda za gluhome in nekaj drugih posegov, 264 milijonov namenili popravilom v Attemsovi palači. Več kot 700 milijonov je Pokrajina namenila obnovi cest. Večji del sredstev je šel delovanju pokrajinskih uradov (Pokrajina zaposluje 177 ljudi) in služb, poleg tega pa so izdatki omogočili še druge pobude na kulturnem in športnem področju, za oskrbo in drugo.

Skupni obračun dohodkov in izdatkov pokrajinske blagajne dosega približno 25,5 milijarde lir (z upoštevanjem krožnih postavk nekaj čez 27 milijard). Upravnega preostanka je bilo 105 milijonov.

V razpravi je bilo nekaj kritik zaradi velike razlike med proračunskimi predvidevanji in končnim obračunom, ki je za več kot 20 milijard manjši. To je sicer konstanta pri javnih upravah, ki morajo v proračunu predvideti tudi posege, ki se nato v teku leta ne uresničijo, vendar marsikdo v pokrajinskem svetu (predvsem ostro komunisti) je menil, da je bil razkorak tokrat malce prevelik. Po krajši diskusiji in glasovalnih izjavah je obračun odobrilo 13 svetovalcev večine, 7 glasov (KPI in MSI) pa je bilo proti.

Dosežen sporazum glede Safoga Do konca leta ne bo odpustov

Ravnateljstvo goriške tovarne Safog zaenkrat umika sklep o odpustu devetnajstih delavcev. Za slednje bo podjetje zaprosilo za poseg dopolnilne blagajne. V obdobju do konca leta pa bo vodstvo podjetja skušalo najti drugačne rešitve, tudi ob upoštevanju možnosti zaposlitve odvečne delovne sile v drugih tovarnah, po sistemu tako imenovane interne mobilnosti. Vodstvo podjetja je pripravljeno izvesti tudi posebne rekvalifikacijske tečaje.

Sporazum s tako vsebino je bil sklenjen na Deželi, v torko pozno zvečer, po napornih pogajanjih, včeraj dopoldne pa ga je odobrila tudi skupščina delavcev v tovarni Safog. Pogovorov

APT: manj rednih potnikov večji dohodek od abonmajev*Z dohodki krili lani večji odstotek stroškov*

Predsednik avtobusnega podjetja APT, dr. Marino Marin, je podal podoben pregled poslovanja v lanskem letu. Skupno so v obračun vpisali 7 milijard 463 milijonov dohodkov in izdatkov. Deficit podjetja se je lani povzpela na milijardo 370 milijonov lir, kar pomeni, da se je v primerjavi z letom prej povečal za skoraj 475 milijonov.

Iz celovitega poslovanja, ki zajema tudi amortizacije, sklad za odpravnine in druge postavke, je predsednik ločil stroške in bilicek zgolj pora upravlja-

*Vpisi v naše srednje šole***Manj dijakov na nižji več na višjih šolah**

Z zaključkom vpisovanj se je v glavnem že oblikovala podoba naših šol v prihodnjem šolskem letu. O vpisih v osnovne šole in vrtce bomo še poročali. Danes pogledjmo koliko dijakov bo obiskovalo slovensko nižjo srednjo šolo in kako so se opredelili dijaki, ki so jo pravkar zaključili. Pri tem naj povemo, da je treba pri vpisih v višje srednje šole upoštevati še septembrske popravne izpite. Zaradi tega ni mogoče sedaj vedeti točnega skupnega števila dijakov, ki bodo obiskovali vsako šolo.

V nižjo srednjo šolo Ivan Trinko se je letos skupno vpisalo 319 dijakov. Od teh bo 255 obiskovalo šolo v Gorici (lani 292), 64 pa v Doberdobi (59). Opaziti je zmanjšanje skupnega števila dijakov, kar pomeni, da je demografski padec letos bolj občuten tudi na nižji srednji šoli. O tem splošnem, vendar zaradi tega ne manj bolečim pojavu, pričajo vpisi v prve razrede: v Gorici bo v prvih razredih 67 dijakov (lani 90) v Doberdobi pa 17 (20).

Precej bolj razveseljuje so vesti iz tajništva naših višjih srednjih šol. V prve razrede petih slovenskih zavodov se je letos prijavilo rekordno število 89 dijakov. Slovensko nižjo srednjo šolo je v tem šolskem letu zaključilo 108 dijakov, kar pomeni, da je bil priliv v višje srednje šole 82-odstoten. Maturantov je letos 49. Tudi ob upoštevanju nekaj izstopov (na trgovski šoli se precej dijakov po vmesni diplomii v tretjem razredu odloči za iskanje

zaposlitve) lahko predvidevamo, da bo skupno število višješolcev v prihodnjem letu za nekaj desetino večje.

Preden pogledamo, kako so dijaki izbirali med raznimi šolami, naj povemo, da tečaja za otroške vzgojiteljice na učiteljsko ne bodo odprli. Ob predpisu se je za tečaj zanimalo 7 dijakov, ki pa niso potrdile vpisa.

Največ dijakov je izbralo trgovsko šolo Ivan Cankar, kjer se jih je v prvi razred prijavilo kar 34 (lani 23). Na tej šoli bosta zato v prihodnjem šolskem letu delovala dva prva razreda. Na drugem mestu je tehnični zavod za trgovino Žiga Zois s 24 dijaki (lani 26). Prvi razred slovenske sekcije industrijskega zavoda Galilei bo obiskovalo 14 dijakov (lani 12), manjše je letos zanimanje za klasični licej, kjer se je v 4. gimnaziju prijavilo 10 dijakov (lani 17), enako nizko kot lani pa je bilo število vpisov na učiteljske s 7 dijakov v prvem razredu.

Kar dve tretjini dijakov, ki so se odločili za nadaljevanje študija, sta izbrali trgovsko smer, kjer beleži zavod Cankar 38% vseh vpisov, Zois pa 27%. Preostalo tretjino si približno v enaki meri delita industrijski zavod (16%) in obe humanistični šoli, ki sta skupaj privabili le 19% dijakov (licej Trubar 11%, učiteljske Gregorčič 8%).

Vlečenje vrvi

Tekmovanje v vlečenju vrvi bodo priredili v soboto, 11. t. m., v Sovodnjah, v okviru poletnega praznika. Tekmovali bodo v dveh skupinah: v prvi bodo samo moške sedemčlanske ekipe, v drugi pa mešane. Vsi tekmovalci morajo biti stari najmanj 15 let. Posebno določilo velja tudi glede obutve: samo telovadne copate.

Ekipe se lahko prijavijo neposredno pred pričetkom tekmovanja, v soboto, 11. t. m., tisti, ki pa bi pred tem radi preizkušali svojo sposobnost in moč, naj se drevi zglasijo na prireditvenem prostoru.

■ **Prefektura obvešča**, da sta družbi CIT Viaggi in Il Milione ponudili nekaj potovanj s popustom za bивše uslužbenke notranje uprave. Informacije dobijo zainteresirani na Prefekturi vsak delavnik od 10. do 12. ure.

kino**Gorica**

VERDI 18.00-22.00 »Cobra«. S. Stallone. Prepovedan mladini pod 14. letom.
CORSO Zaprt.
VITTORIA 17.30-22.00 »Banane al cioccolato — n. 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.
EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Črna Afrodita«.
DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Providenti, Travnik 34, tel. 84972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismond, Ul. Toti 52, tel. 72701.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Luciano Brumat, iz splošne bolnišnice v cerkev pri kapucinih in na glavno pokopališče.

Včeraj zjutraj v Ločniku 22-letno dekle umrlo v prometni nesreči

Črn teden na cestah na Goriškem in v deželi nasplih. Seznam tragičnih dogodkov se je podaljšal za novo nesrečo, ki je zahtevala smrt 22-letne Silvana Chimera iz Krmina, Nievova ulica 9/5. Dekle je umrlo v prometni nesreči, včeraj, nekaj pred 7. uro, v Ločniku, v silovitem trčenju med dvema osebnima avtomobiloma in tovornjakom. V nesreči je bila lažeranjena

tudi 21-letna zahodnonemška državljanka Monika Gierhake, ki so jo sprejeli v bolnišnico s prognozo okrevanja v dvajsetih dnevih.

Nesreča se je zgodila v križišču ulic Visini in Udine v Ločniku, pred sedežem tamkajšnje posojilnice. Po ugotovitvah prometne policije, naj bi do trčenja prišlo zaradi neupoštevanja prometnih znakov. 23-letni voznik audia

80, Michael Gierhake iz Warendorfa v Zahodni Nemčiji naj bi iz stranske ulice Visini zapeljal na ulico Udine in pri tem menda spregledal prometni znak, ki opozarja, da ima ta cesta prednost. Iz videmske smeri je tedaj z avtom seat fura pripeljala 22-letna Silvana Chimera, ki se trčenju ni uspela izogniti. Po trčenju je njeno vozilo odbilo na drugo stran cestišča, v tovarnjak, ki ga je upravljal 58-letni Italo Peressin iz Gorice, Catterinijeva ulica 47.

Avtomobil se je ukleščil med kabinno in prvim levim kolesom tovarnjaka. Truplo voznice so šele okrog 8. ure iz razbitin izvlekli gasilci, ki so morali avtomobil dobesedno razrezati. Za zdravniško pomoč je bilo prepozno, ker je bilo dekle že mrtvo. V prometni nesreči je bila ranjena 21-letna Gierhakeva žena, medtem ko voznik tovarnjaka ni utrpel telesnih poškodb.

Zaradi nesreče je bil promet, na glavni cesti proti Vidmu, ki je med 7. in 9. uro običajno zelo gost, močno oviran. Težka nesreča s smrtnim izidom znova opozarja na nujnost drugačne ureditve nevarnega križišča, kjer je bilo v zadnjem času že precej nesreč.

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorica

obvešča cenjene stranke, da je v bančnem posloplju na Verdijevem korzu danes odprla avtomatično blagajno

Avtomatična blagajna pri našem zavodu deluje neprekinjeno 24 ur.

Za imetnike kartice naše banke je servis

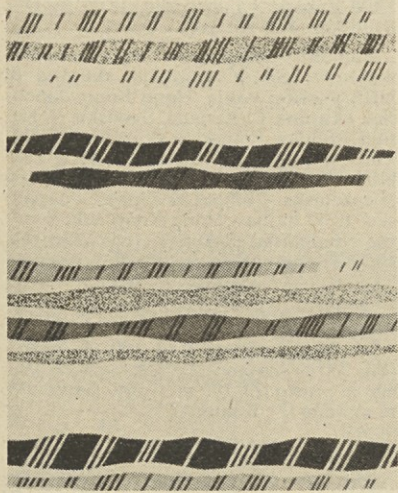
BREZPLAČEN

Sedemnajsti mednarodni grafični bienale v Ljubljani

Svetovni zemljevid grafičnega trenutka

MARIJ ČUK

Moderna galerija v Ljubljani, ki stoji na začetku danes sicer od avtoceste razklanega Jakopičevega sprehajališča v Tivoliju, je ta čas svetovna grafična prestolnica. Najbrž se tega slovensko okolje niti ne zaveda v polnem, vendar pa lahko zatrdimo, da je ljubljanski grafični bienale (letos sedemnajstič zapovrstjo) eden izmed tistih mejnikov v tovrstni svetovni umetniški produkciji, mimo katerega pravzaprav ne more noben ustvarja-

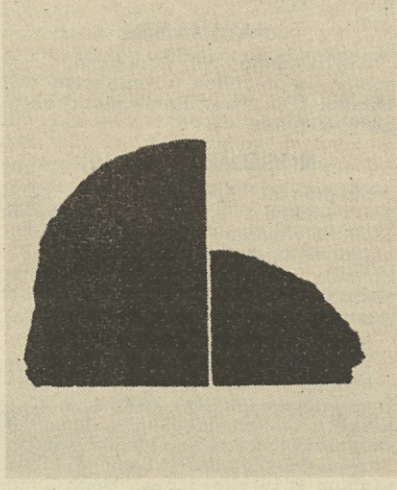

Lojze Spacal

Zora Koren Škerk

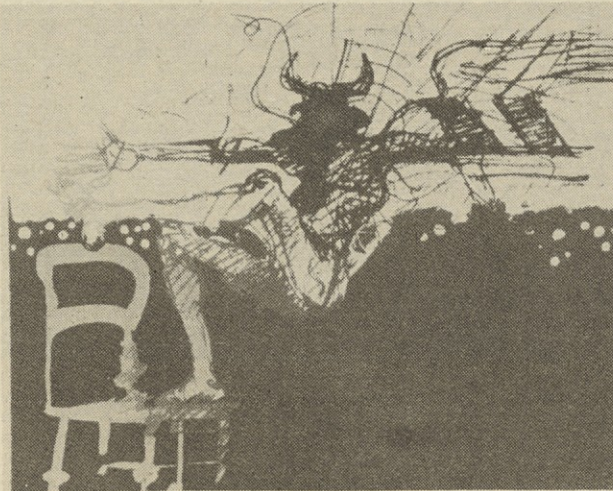
lec, ki prenaša svoje vizije, fantazijo, spretnost, tehniko, notranji naboj na grafični list. Gre, skratka, za eno izmed tistih umetniških predstavitev, ki so danes v svetu pojem in dajejo kulturno širino ter mednarodni renome središču, ki je prireditelj takih vrhunskih dejanj. Ni namreč naključje, da prihajajo v Ljubljano umotvori z vseh

Franko Vecchiet

koncev sveta. Prebresti morajo marsikatero selekcijo, pridobiti zaupanje posameznih žirij, kajti v razstavnih salonih Moderne galerije je razobešeno samo tisto, ki sodi v vrh grafične produkcije. Letos je tako našlo mesto na razstavi kar 1.664 del 698 ustvarjalcev iz 58 držav. Zaradi te širine, ugotavlja Zoran Kržišnik, pomeni XVII. bienale tako rekoč svetovni zemljevid zdajšnjega grafičnega trenutka.

Da gre za zares monumentalno, kakovostno in široko zasnovano razstavo, nas prepriča že bežen sprehod po razstaviščnih sobanah (te so razdeljene na 14 »oddelkov«). Res je sicer, da prostori niso kdo ve kako privlačni, najbrž bi potrebovali malce retuširanja, a vendar so po svojih eksponatih izjemno bogati, vsebinsko polni. Takoj po vhodu v razstavišče so v središčni sobani razstavljeni grafični listi mojstrov iz Velike Britanije. Kar 36 grafikov iz te države daje na ogled svoje stvaritve (rekord pripada sicer Japonski s 63 avtorji). Vendar nas pot

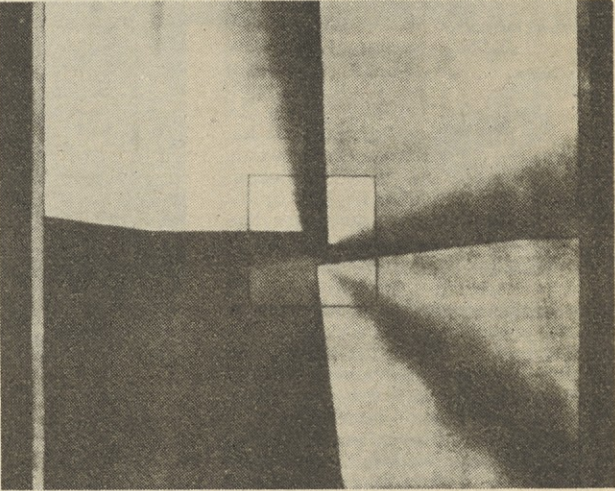

Klavdij Palčič

seveda najprej zanese v prvo razstavišče, na desno, kjer so na ogled dela avtorjev iz Italije. Teh je 29, kar precej iz naše dežele in med temi tudi pet Slovencev. **Marjan Kravos** daje na ogled tri barvne akvatinte (liste LXII, LXIII in LXIV), **Zora Koren Škerk** jedkanice in akvatinte iz ciklusa Iskanje izgubljenega časa, **Klavdij Palčič** tri barvne sitotiske Na položaju, **Lojze Spacal** barvne lesoreze Magični prostor in **Franko Vecchiet** prav tako tri barvne lesoreze (Smer trave, Poskus v zraku in Kakor ptice—drugič). To pomeni brez dvoma priznanje našim slikarjem, ki so v Trstu in deželi vsekakor med vodilnimi, če že ne vodilni.

In naprej. Na našem nadaljnjem potepanju se srečujemo z raznimi žanri in stili, z različnimi tehničnimi in idejnimi izhodišči, vse pa izraža kar

se da točno kulturno sliko posameznih držav, celin in okolij, na katerih so te grafike nastajale. Beograjski kritik Ješa Denegri pravi, da se »iz vrste listov (zdi se, da predvsem iz tistih, ki prihajajo od umetnikov z anglo-ameriškega področja) daje slutiti, da se oglašča nova vrsta imaginacije, v marsičem značilne za ta postmoderni čas. Gre za grafiko, ki rada pripoveduje neke nenavadne zgodbe na robu paradoksa, črnega humora, absurda, ali pa je tudi dobrodušno zaposlena z drobnimi dogodki, z naštevanjem in imenovanjem stvari in predmetov. Ali pa grafika, ki v svojih prizorih obuja mitična gledanja narave, ki kliče neko ekološko rešitev v svetu, rešenem bremena tehnike. Za trenutek bi se nam zdelo, kakor da je to grafika, ki prihaja iz nekega predtehničnega

Marjan Kravos

časa, če pa pogledamo bolje, bomo prišli do prav nasprotnega sklepa. Ta grafika izpričuje domišljijo in postopke ljudi, ki imajo prav zato, ker tehnika opravlja zanje mnoga praktična opravila, na pretek prostega časa, da se morejo v miru, povsem sproščeni, ukvarjati z umetnostjo, z grafiko, brez potrebe, da bi tekmovali s stroji, temveč da na novo odkrivajo čar neposrednega dela rok in resničnost preprostih pripomočkov. Grafika postmoderne dobe je očitno rešena ideoloških predsodkov o tem, da bi se dalo na tem svetu kar koli spremeniti s socializacijo umetnosti, s širjenjem grafičnih listov«.

Izlet v Ljubljano in Moderno galerijo ne bo torej nepremostljiva ovira, niti ne bi smela biti, saj je to edinstvena priložnost soočanja z vrhunskimi dosežki svetovne grafike.

Pomemben prikaz dela ljudske kulture

Pesmi in šege moje dežele

SLAVKO GABERC

Pesmi in šege moje dežele. Avtorice: zamisel in osnutek Dušica Kunaver, priprava pesmi in strokovni uvodi Zmaga Kumer, prikaz šeg Helena Ložar-Podlogar. Ljubljana - Državna založba Slovenije, 1987

Knjiga Pesmi in šege moje dežele, ki zajema pesemsko izročilo iz različnih krajev Slovenije (Bela krajina, Beneška Slovenija, Dolenjska, Gorenjska, Koroška, Notranjska, Porabje, Primorska, Prekmurje, Rezija in Štajerska), je pravzaprav nadaljevanje knjige Slovenska pesem v besedi in glasbi (DZS, Ljubljana 1985), avtorice Dušice Kunaver. Vendar je nova knjiga zastavljena širše, bolj strokovno, hkrati pa pristno in domače. Pesemsko izročilo obsega pesmi, ki imajo besedilo in melodijo. Prištevamo pa mu tudi tista govornjena ali pojoče recitirana besedila, ki so ritmično-metrično urejena ter po vsebinski strani in svoji vlogi v zavesti ljudstva skoraj ali popolnoma izenačena s petimi pesmimi. To so na primer, otroške izštevalnice, zabavljice, ljudska obredna besedila itd. Vedno pa je melodija neizogibni sestavni del pesmi, kar velja za pripovedne enako kot za lirske.

Pesemska besedila so dopolnilni vir za spoznavanje ljudske materialne kulture, noše, nekaterih šeg, nepisanih določil ljudskega prava ali družbenih razmer. Ljudske pesmi ocenjujejo marsikaj, kar ni prišlo v zgodovino-pisje, predvsem zato, ker je bilo morda pomembno za dotični okoliš ali se je zaradi izjemnih dogodkov ljudem vtisnilo v trajen spomin. Iz pesmi odseva miselni in čustveni svet slovenskega človeka, njegovo razmerje do narave, družine in družbe, gledanje na smrt in posmrtnost, pojem dobrega in zla, navezanost na domačo zemljo, presojanje zgodovinskih dejanj, ipd. Izražanje je praviloma jedrnat, preprosto in neposredno, domiselno in slikovito. Večkratna uporaba tistih besed oziroma stavkov ne pomeni pomanjkanje izrazne spretnosti, temveč spada k načinu izražanja, ki je delno značilnost ljudske pesmi nasploh, delno pa posebnost slovenskega besednega izročila.

Slovenska ljudska pesem ni bila nikjer in nikoli sama sebi namen, temveč vedno povezana z življenjem, družbeno stvarnostjo oziroma spremljevalka človeka od rojstva do smrti, ob vsakdanjem delu in praznovanju. Mnoge pesmi so bile uporabljene prav za določene priložnosti, kot sestavni del šeg, z njimi so se rojevale in preminevale. Ko se je zaradi družbeno-gospodarskih transformacij začelo življenje korenito spreminjati, so se še začele spreminjati tudi šege.

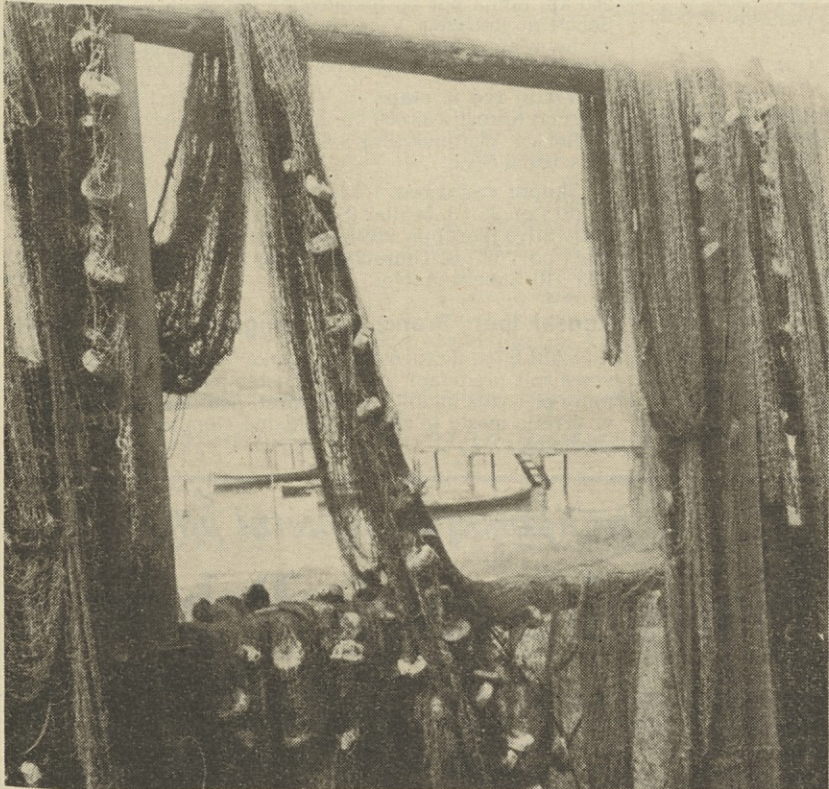
V zadnjih desetletjih so bile mnoge šege opuščene, veliko pesmi pa pozabljenih. Druga svetovna vojna pomeni prelomnico, ki je bistveno vplivala na način življenja na Slovenskem in s tem tudi na ljudsko izročilo.

Za prikaz šeg je bila uporabljena najpomembnejša strokovna literatura in gradivo Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, pesmi pa so razen nekaj izjem vzete iz tistega dela arhiva GNI, ki hrani zvočne posnetke zadnjih 30 let z natančnimi zapisi melodije in besedila. Pri vsakem primeru v tej knjigi je pod naslovom zapisan kraj, kjer je bila pesem posneta, to pa ne pomeni, da se objava do potankosti ujema z arhivskim zapisom. Zvočni posnetek je dokument, ki je ujel pesem, kakor jo je neki ljudski pevec, torej povsem določena oseba, interpretiral (zapel) v nekem kraju in času, na svoj način, ki lahko odstopa od načina petja drugih pevcev. Pričujoča knjiga pa predstavlja pesem kot tako in pomeni objavljeni primer samo eno izmed pokrajinskih ali krajevnih inačic, nekakšen vzorec, po katerem je mogoče pesem peti, nikakor pa noče veljati za edino pravilno obliko. Vsa besedila so opremljena z naglasi, ki bodo bralcem omogočili prepoznati oblikovno ogrodje pesmi. Pojasnila težje razumljivih narečnih besed so pisana sproti. Le redke ljudske pesmi imajo besedila v čistem narečju, prevladuje pogovorni jezik. Zato pesmi, ki so se ustale v knjižni slovenščini (koroške pesmi), ni kazalo »popravljanje« v narečje. Podobno niso bile poknjžene izrazite narečne besede v prelskih, prekmurskih idr. primerih. Včasih je veljalo pravilo, da pri ljudski pesmi ne sme biti znano ime ustvarjalca, če naj bo pristna, in prav tako se ni zdelo pomembno zapisati, kdo je katero zapel.

Danes si prizadevamo zvedeti ne le ime pevca (interpret), temveč nas zanima v celoti kot človek, kot samosvoja osebnost, zlasti kadar zasluţtimo v njem izrazito pevsko osebnost z velikim repertoarjem in glasbeno nadarjenostjo. Čeprav so od prvih zapisovalcev (19. stol.) le redki pripisali zapisu ime pevca ali pevke, se je vendar ohranilo nekaj pomembnih podatkov. Zbrani podatki kažejo, da med njimi niso bile samo starke, temveč tudi mlada dekleta, moške in fantje, da je zelo pomembno petje po družinah, zato kar lahko neposredno prispeva k ohranitvi pevškega izročila, da so še danes nekateri pevci pravi ustvarjalci, čeprav je improvizirano ustvarjanje redke dar in je za večino primerov, ki so nastali v novejšem času, komaj mogoče ugotoviti avtorja. Ljudska glasba je praviloma preprosta, preprosta za neko ljudstvo, a za drugo silno zapletena in neponovljiva. Le redkokdaj je ljudskemu izročilu mogoče zanesljivo dokazati čas nastanka, saj se neprestano spreminja in prilagaja okusu časa. Danes vse bolj ugotavljamo, da novo izpodriva staro oziroma, da se skozi čas staplja v konglomerat »starega in novega«. Prav zato imamo občutek, da je ljudska glasba »brezčasna« in istočasno v spreminjajoči se podobi »večna«.

Povojni rodovi marsičesa ne poznajo več iz lastne izkušnje in vendar je ljudsko izročilo del naše narodne kulture, vredno, da ga poznamo in ohranimo, kolikor je to v današnjem času mogoče. Temu namenu naj bi služila pričujoča knjiga, ker ob preglednem prikazu izročila šeg in pesmi vsebuje zlasti take pesemske zapise, ki so sprejemljivi za današnjega človeka, če si zaželi zapeti po domače. Predvideni obseg dela ne zajema naše pesemske ustvarjalnosti do vseh vsebinskih, oblikovnih in glasbenih posebnosti, ki bi utegnile zanimati bralce, niti se ne spušča v podrobno opisovanje šeg, ker so različne od pokrajine do pokrajine, pogostoma celo od vasi do vasi. Slovenija je dežela, ki na majhnem prostoru združuje vse mogoče pokrajinske značilnosti, ki se širijo tudi preko republiških meja in prav to je eden poglavitnih vzrokov za zavirljivo bogastvo in pisanost podobe naše pristne ljudske kulture.

Mreže v Savudriji

(Fotografija Marjo Magajna)

Ivanka Hergold v madžarščini

Madžarska literarna revija »Nagyvilág« je v svoji zadnji številki objavila novelo pisateljice Ivanke Hergold »Pojoči oreh«. Gre torej za prevod teksta, ki je bil objavljen v istoimenski knjigi (izšla je pri Založništvu tržaškega tiska). Novelo je iz slovenščine v madžarščino prevedel Gállos Orsolya.

Naj zapišemo, da prinaša revija več prevodov raznih avtorjev iz svetovne literature.

književni odmevi - književni odmevi

Pri založbi Philipp Reclam jun. v Leipzigu (NDR) je z letnico 1986 izšla zbirka Kosovelovih konstruktivističnih pesmi pod naslovom »Ahnung von Zukunft« (Slutnja prihodnosti). V njej je zbranih nekaj nad 40 pesmi, med njimi je pet natisnjenih tudi dvojezično: v slovenskem izvirniku in nemškem prevodu. V dodatku so objavljeni še trije krajši esejistični teksti Srečka Kosovela, v katerih je pesnik razkril svojo programsko usmerjenost in nazorsko vizionarnost. Daljši esej o pesniku in njegovem delu je h knjigi prispeval Gerhard Schaumann.

Pesniško zbirko dopolnjuje 18 linorezov, lepjenk in konstruktivističnih kompozicij Avgusta Černigoja, pesnikovega prijatelja in najbolj znaneega konstruktivista v slovenski likovni umet-

nosti ter en linorez Edvarda Stepančiča. Černigojevo likovno ustvarjalnost predstavlja nemškemu bralcu dr. Peter Krečič v krajši študiji »August Černigoj, Srečko Kosovel in konstruktivizem«.

...

Roman Fulvia Tomizze »Mladoporočenca iz Ulice Rossetti« je izšel v francoščini pri pariškem založniku Ballardu. Kot vemo, pripoveduje roman o življenjski usodi Stanka in Dane Vuk in je naslonjen na pisma Stanka Vuka svoji ženi. Konča se z nasilno smrtjo obeh zakoncev v njunem stanovanju, kar je ostalo nepojasnjeno.

Za Tomizsov roman se zanima tudi nemški založnik, pri Ballardu pa se obeta že izid Tomizzevega romana »Boljše življenje«.

Po včerajšnji slovesni otvoritvi pod geslom »Svet mladih za svet miru«

Na zagrebški univerziadi danes na več frontah

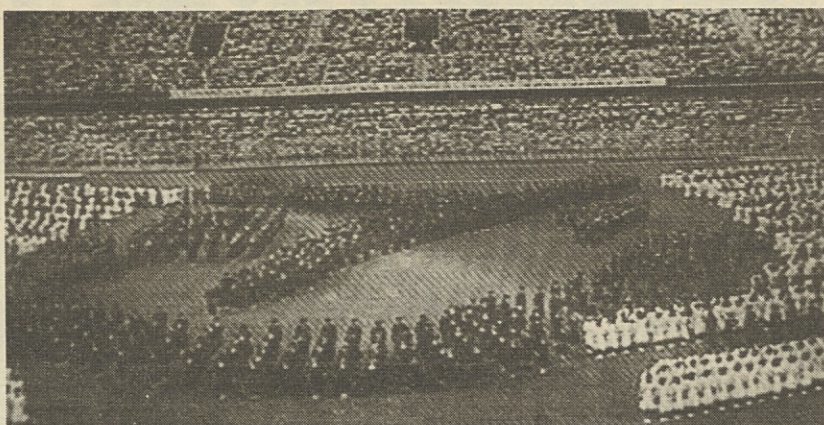
Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

ZAGREB — Pod geslom »Svet mladih za svet miru« se je v hrvaški prestolnici začela 14. univerziada, na kateri nastopa okrog 7 tisoč udeležencev iz 128 držav. Svetovne igre študentov športnikov je slovesno odprl predsednik predsedstva Jugoslavije Lazar Mojsov, zatem pa je več kot 50 tisoč gledalcev na stadionu v Maksimiru videlo sijaen scensko-glasbeni spektakel, ki je bil uvod v tekmovalno študentov športnikov, ki bodo trajala do 19. t.m.

V imenu prirediteljev je udeležence in goste najprej pozdravil predsednik organizacijskega komiteja univerziade Josip Vrhovec, ki je v kratkem nagovoru poudaril, da cilj teh iger niso le športna tekmovanja, temveč tudi srečanja in sklepanje prijateljstev ter vzajemnega razumevanja in zblizevanja mladih z vsega sveta, ne glede na politične, verske ali ideološke razlike. Vrhovec je vsem zaželel dobrodoščilo, s posebnim zadovoljstvom pa je napovedal najuglednejšega gosta univerziade - predsednika OZN De Quellarja, ki bo v soboto v Zagrebu ob tem, ko bo človeštvo po številu preseglo mejo petih milijard, nagovoril mladino vsega sveta. Josip Vrhovec je nato predal besedo predsedniku mednarodne športne zveze študentov Primu Nebiolu, ki je med drugim omenil, da se obeta, da bo ta univerziada presegla največja pričakovanja.

Univerziado je odprl predsednik predsedstva Lazar Mojsov, v kratkem nagovoru pa je med drugim dejal: »Ponosen sem, da bo na naših tleh zavihralo 128 zastav iz dežel udeleženk. To je impresivna številka nacionalnih zastav, ki jih - razen ob zasedanjih generalne skupščine OZN - na enem mestu še ni bilo. To naj bi bilo pozitivno znamenje zaupanja med narodi

in njihovih želja, da skupno gradimo svet boljše in bolj varne prihodnosti«.

Plamen je prižgal najboljši jugoslovanski košarkar Dražen Petrović, v imenu vseh športnikov in športnic pa je zaprisegla nova evropska atletska zvezdnica Slobodanka Čolović.

Danes pa bo na univerziadi že prvi pravi tekmovalni dan, saj bodo merili moči kar v osmih panogah. Na sporedu bodo prve tekme v gimnastiki, kajakaštvu, košarki, odbojki, plavanju in vaterpolu, spored pa bodo nadaljevali tudi sabljači in nogometaši. Nogometaši bodo odigrali zadnje kolo predtekmovanja, doslej pa so si, presenetljivo, le Japonci zagotovili nastop v četrtfinalu, še bolj presenetljivo pa je to, da so edini brez upanja na uspeh Brazilci. Že to potrjuje, da nogometni turnir zares ni vrhunski, toda zanimanja zanj kljub temu ne manjka. Še zlasti za tekmo v Zagrebu med prvima favoritoma Jugoslavijo in Južno Korejo, med katerimi pa bo eno moštvo zanesljivo izpadlo. Jugoslovani morajo zmagati z dvema goloma razlike, če želijo v četrtfinale, to pa ne bo niti malo lahko, saj so Južni Korejci - igrajo s selekcijo za olimpijske igre v Seulu - doslej pokazali daleč največ na vsem turnirju.

Gimnastični spored bo izredno atraktiven, potekal pa bo v znamenju

tradicionalnega dvoboja prvih gimnastičnih velesil na svetu Kitajske in Sovjetske zveze. Kitajci bodo imeli na čelu slovitega Li Ninga, Sovjeti pa nič slabšega Koroljeva. Prednost je brzokone rahlo na strani Kitajcev, kajti v ekipi SZ se je tu že na prvem treningu resno poškodoval Gruzinec Gogoladze, za katerega pravijo, da je še boljši kot Koroljev. Obeta se tudi zanimiv plavalni spored, v katerem bodo imeli glavno besedo ameriški plavalci in plavalke, čeprav ne bodo nastopili prav z vsemi najboljšimi. Tik pred startom pa so nastope odpovedali plavalci NDR, že prej pa je bilo jasno, da na univerziadi ne bo odličnih vzhodnonemških plavalcev, katerih pomembnejši cilj je evropsko prvenstvo v Strasbourgu, sredi avgusta. Izmed Jugoslovancev upa na kolajno le Kranjčan Darjan Petrić - na 1500 m prosto, v finale pa bi se morda lahko uvrstila še Trboveljčanka Alaufova in Beograjecan Rezmanj. Konkurenca v košarki bo nekoliko slabša, manjkajo Italijani, Španci in Sovjeti so dopotovali s slabima selekcijama, tako da bo zanimiv le obračun solidne ameriške selekcije in Jugoslavije. Tudi v odbojki in vaterpolu konkurenca ne bo na najvišji ravni, a tudi če bi bila, jugoslovanski vaterpolisti brzokone ne bi imeli pravega tekmeca, trenutno so namreč prepričljivo najboljši na svetu.

današnji spored

GIMNASTIKA

Predtekmovanje: 15.00 (M) mnogoboj ekipno in posamezno.

KAJAK

Kvalifikacije: 9.00 kajak enosed 1000 m (M), kanu enoklek 1000 m (M), kajak enosed 500 m (Ž), kajak dvosed 1000 m (M), kanu dvoklek 1000 m (M), kajak dvosed 500 m (Ž), kajak četverosed 1000 m (M); **repesaži:** 16.00.

SABLJANJE

Kvalifikacije (M) posamezno: 9.00 sablja, **neposredne eliminacije (M) ekipno:** 11.00 floret; **finale moški ekipno:** 19.00 floret.

NOGOMET (3. kolo)

Skupina A: 18.30 V. Britanija - ZDA, 17.00 Alžirija - S. Koreja; **skupina B:** 17.00 Nizozemska - Argentina, 18.30 Nigerija - Kitajska; **skupina C:** 18.30 SZ - Brazilija, 18.30 J. Koreja - Jugoslavija; **skupina D:** 17.00 ZRN - Francija; 18.30 Japonska - Urugvaj.

KOŠARKA

MOŠKI - skupina A: SZ, S. Koreja, Egipt, **skupina B:** ZDA, Belgija, Avstrija; **skupina C:** Kanada, Turčija, Japonska; **skupina D:** Bolgarija, Mehika, Sudan; **skupina E:** Jugoslavija, Francija, Libija; **skupina F:** Brazilija, Izrael, Hong Kong; **skupina G:** Španija, ZRN, Tunizija; **skupina H:** Kitajska, V. Britanija, Gvineja; **skupina I:** Kuba, Finska, Kolumbija; **skupina J:** Grčija, ČSSR, Kuvajt. **DANES:** 18.00 SZ - Egipt, 20.00 ZDA - Avstrija, 18.00 Japonska - Kanada, 20.00 Sudan - Bolgarija, 20.00 Jugoslavija - Libija, 20.00 Hong Kong - Brazilija, 20.00 Tunizija - Španija, 20.00 Gvineja - Kitajska, 20.00 Kolumbija - Kuba, 20.00 Kuvajt - Grčija.

ŽENSKKE - skupina A: SZ, J. Koreja, Avstralija, Mehika; **skupina B:** ZDA, Poljska, Finska; **skupina C:** Jugoslavija, S. Koreja, V. Britanija, Gvineja; **skupina D:** Kanada, Madžarska, Španija; **skupina E:** Bolgarija, Kuba, Švedska; **skupina F:** Kitajska, ČSSR, Japonska. **DANES:** 18.00 J. Koreja - Avstralija, 20.00 SZ - Mehika, 10.00 Poljska - Finska, 10.00 S. Koreja - V.

Britanija, 20.00 Jugoslavija - Gvineja, 18.00 Madžarska - Španija, 18.00 Kuba - Švedska, 20.00 ČSSR - Japonska.

ODBOJKA

MOŠKI - skupina A: Avstralija, ZRN, Jugoslavija; **skupina B:** Japonska, Sri Lanka, V. Britanija; **skupina C:** ZDA, Turčija, SZ, Mehika; **skupina D:** Brazilija, Kuvajt, Italija; **skupina E:** J. Koreja, Francija, Libija; **skupina F:** S. Koreja, Kanada, Indonezija; **skupina G:** Sudan, Egipt, Švedska; **skupina H:** Belgija, Izrael, Kitajska. **DANES:** 17.00 ZRN - Jugoslavija, 9.00 Sri Lanka - V. Britanija, 17.00 ZDA - Mehika, 18.00 Turčija - SZ, 9.30 Kuvajt - Italija, 9.00 Francija - Libija, 17.00 Kanada - Indonezija, 18.00 Egipt - Švedska, 17.00 Kitajska - Izrael.

ŽENSKKE - skupina A: Jugoslavija, Nizozemska, SZ, V. Britanija; **skupina B:** NDR, Finska, Italija, Hong Kong, Japonska; **skupina C:** Kanada, Švedska, S. Koreja, Mehika, Bolgarija; **skupina D:** ZDA, Turčija, J. Koreja, Tajvan, Kitajska. **DANES:** 17.00 Jugoslavija - V. Britanija, 9.00 Nizozemska - SZ, 19.30 Finska - Japonska, 10.30 Italija - Hong Kong, 9.00 Švedska - Bolgarija, 17.00 S. Koreja - Italija, 10.30 Turčija - Kitajska, 19.30 J. Koreja - Tajvan.

PLAVANJE

Predtekmovanje: 9.30 100 m prosto (M), 200 m mešano (Ž), 200 m prsno (M), 400 m prosto (Ž), 100 m hrbtno (M), 4x100 m mešano (Ž); **finale:** 17.30.

VATERPOLO

Skupina A: 20.30 Turčija - Kitajska, 21.45 Jugoslavija - Kanada; **skupina B:** 15.15 ZDA - Kuba; **skupina C:** 20.30 Japonska - J. Koreja, 21.45 SZ - V. Britanija; **skupina D:** 14.00 Madžarska - Italija.

Radio Opčine

bo vsak dan ob 9.00, ob 12.00, ob 15.00, ob 18.00 in ob 21.00 poročal z univerziade. Od prihodnjega tedna dalje bodo poleg poročil tudi neposredni prenosi.

Danes v Ženevi za nogometna društva

Žreb za evropske pokale

ŽENEVA — Danes bo v Ženevi žreb prvega kola (16. in 30. septembra) v evropskih nogometnih pokalih. Pravico do nastopa ima tudi šest italijanskih in pet jugoslovanskih moštvev. V pokalu prvakov bo Italijo prvič zastopal Napoli, Jugoslavijo pa Vardar. V pokalu pokalnih prvakov bo za Italijo igral drugoligaš Atalanta, za Jugoslavijo pa Hajduk. V pokalu UEFA Italijo zastopajo Juventus, Inter, Verona in Milan, Jugoslavijo pa Partizan, Crvena zvezda in Velež.

Jugoslaviji je letos le za las uspelo uvrstiti v pokal UEFA tri moštva, že v prihodnji sezoni pa se bo morala zadovoljiti z dvema. Kot znano, določa UEFA število moštvev za vsako državo na osnovi pokalnih rezultatov, doseženih v zadnjih petih sezonah. Jugoslavija ima za zdaj vsega le 0,50 točke več od Portugalske. Popolna lestvica, na kateri vodi Italija, je naslednja: Italija 39,466, ZRN 37,332, SZ 36,516 (te tri države imajo po štiri predstavnike); Belgija 34,500, Španija 33,199, Anglija 33,093, Škotska 31,200, Jugoslavija 29,150 (trije predstavniki - diskvalificirana Anglija, kot znano, ne sodeluje);

Portugalska 29,100, Avstrija 26,500, Rumunija 23,166, Švedska 22,000, ČSSR 21,700, NDR 19,400, Francija 18,200, Švica 17,750, Grčija 16,666, Madžarska 16,500, Nizozemska 15,983, Poljska 14,500, Bolgarija 13,166 (dva predstavnika); Finska, Danska, Albanija, Turčija, Ciper, Norveška, Irsko, Severna Irsko, Islandija, Malta in Luksemburg imajo po enega predstavnika, sicer pa dokler ne bodo Angleži prestali kazni, smeta za Finsko in Dansko nastopati dve moštvi.

Štiriinšestdeset moštvev v pokalu UEFA so razdelili v osem skupin, v katerih bosta ena ali dve od skupno dvanajstih nosilk, ki so: **skupina 1:** Aberdeen in Barcelona; **skupina 2:** Borussia in Bohemians Praga; **skupina 3:** Dinamo Moskva; **skupina 4:** Dundee United; **skupina 5:** IFK Göteborg; **skupina 6:** Panathinaikos; **skupina 7:** Juventus in Universitatea Craiova; **skupina 8:** Inter in Austria Dunaj. Glede na sestavo skupin sta možna tudi dva italijansko-jugoslovanska derbija, med Juventusom in beograjsko Crveno zvezdo ter med Interjem in mostarskim Veležem.

Po odločilni dodatni tekmi z Leccejem

Cesena v A ligi

SAN BENEDETTO — V dodatnem srečanju za napredovanje v italijansko nogometno A ligo je Cesena na nevtralnem igrišču v San Benedetto del Tronto z 2:1 (1:1) premagala Lecce. Zmaga Cesene ni kaj prida zaslužena, saj je Lecce pokazal boljše igranje, a sreča se je nasmešnila moštvi, ki je znalo izkoristiti statičnost Leccejeve obrambe v dveh ključnih priložnostih, po drugi strani pa so bili napadalci apuljske ekipe prevečkrat nespretni. Cesena je povedla že v 2' z Bordinom, Lecce pa je po pravcatem obleganju izenačil v 39'. Odločilni zadetek je z glavo v 64' dosegel Cuttonone. Pri Lecceju se je poznala odsotnost Argentinca Barbasa.

Iz Cesena sporočajo, da so navijači z zadovoljstvom, a zmerno pozdravili uspeh svojega moštva. V Lecceju seveda žalujejo.

Miting v Caorlah

CAORLE — Danes zvečer bo v Caorlah kvaliteten mednarodni atletski miting, ki ga bo še posebej oplemenitila prisotnost svetovne rekorderke v skoku v višino, Bolgarke Kostadinove. Ni izključeno, da bo tudi nocoj imela priložnost naskakovati letvico na višini novega rekorda 208 cm. Med boljšimi udeleženci mitinga so tudi ameriški sprinterji Smith, Reynolds in Glan. Na 100 m bo nastopil tudi Italijan Pavoni, v troskoku pa evropski prvak, Bolgar Markov.

»New Zealand« vodi

PORTO CERVO — V prvi finalni regati za SP 12-metrskih jaht je novozelandska posadka »New Zealand« premagala japonski »Bengal«. Na 18-miljskem trikotniku mu je zadala 55' zaostanka. Če bo »New Zealand« zmagal tudi danes, bo že prvak.

Kolesarstvo: na 8. etapi toura

Van Poppel v sprintu

EPINAY SUR SENART (Francija) — Nizozemski kolesar Jean Paul Van Poppel si je v končnem sprintu zagotovil prvo mesto na osmi etapi krožne dirke po Franciji (Troyes - Epinay sur Senart, 205,500 km). Van Poppel, ki sodi med najbolj darovite kolesarje novega roda, se je tako »maščeval« Bontempiju, ki ga je le dan prej premagal na podoben način. V končnem sprintu je v cilj privozilo 20 kolesarjev, ki so zabeležili isti čas. Van Poppel je bil prav v finišu spretnjši. Prvi od italijanskih tekmovalcev je bil Allocchio, ki je zasedel šesto mesto. Na skupni razvrstitvi še vedno vodi Švicar Maechler.

Danes bo na sporedu najdaljša etapa letošnjega toura: 260 km dolga pot bo tekmovalce popeljala od Epinay sur Senart do Renazeja. V petek pa bodo kolesarji zaposleni na zahtevni kronometriški preizkušnji, ki bo potekala na 87 km dolgi progi, ki je speljana po valovitem, gričevnatem svetu.

Vrstni red 8. etape: 1. Van Poppel (Niz.) 5:23'53" s povprečno hitrostjo 38,069 km na uro; 2. Vermotte (Bel.); Capiot (Bel.); 4. Wojtinek (Fr.); 5. Lieckens (Bel.); 6. Allocchio (It.), vsi v istem času.

Skupni vrstni red: 1. Maechler (Švi.) 27.42'59"; 2. Lavainne (Fr.) po 36"; 3. Muller (Švi.) po 44"; 4. Perini (It.) po 1'16"; 5. Da Silva (Port.) po 1'35"; 6. Mottet (Fr.) po 1'36"; 7. Nulens (Bel.) po 1'38"; 8. Thureau (ZRN) po 1'45"; 9. Madiot (Fr.) po 1'49"; 10. Lauritzen (Nor.) po 1'50".

Ženski tour: Francozinji Longovi rumena majica

SABLE — Francoska kolesarka Jeannie Longo je na včerajšnji predetapi (na kronometer posamezno) ženskega toura privzila na cilj s 5' prednostjo nad Italijanko Caninsovo. Tretje mesto je zasedla Zahodna Nemka Niehaus, z 11' zaostanka.

Pri goriškem košarkarskem prvoligašu Segafredu

Odprto vprašanje drugega tujca

V torek zvečer so se na košarkarski poletni borzi končala pogajanja za izmenjavo igralcev med prvoligaškimi klubi. Kar se tiče A-2 lige, v kateri bosta letos igrala tudi goriški Segafredo in videmski Fantoni, kaže, da se je na »tržišču« najbolje izkazal Jolly iz Forlija, ki je najel nekaj zares odličnih igralcev (Fumagalli, F. Boselli, Ceccarelli, Sala in Singleton), tako da je zdaj glavni kandidat za osvojitev končnega prvega mesta. Dokaj so se okrepili tudi nekateri drugi klubi, kot so Yoga iz Bologne, sam Fantoni in Standa iz Reggio Calabrie.

Kaj pa Segafredo? Prva novost zadeva povratek trenerja Maria De Sistija, ki je že uspešno treniral v Gorici. Več pa je tudi novih igralcev. Medtem ko bo Bosini, namestnik trenerja, odpotoval v ZDA, da bi poiskal visokega centra, bo kot drugi tujec v Gorici igral jugoslovanski Arsenije Pešić. Nekoliko več težav pa je vodstvo goriške ekipe imelo v zvezi z nekaterimi italijanskimi igralci. Napovedana zamenjava Ardessi/Bullara - Vitez/Bobicchio/Fischetto se je namreč le delno uresničila, tako da bo Bullara ostal v Gorici,

Fischetto pa v Trstu. Povratek reprezentanta Gilardija k matičnemu društvu v Cantù je le delno zapolnil prihod mladega Massima Esposito, ki je do lanske sezone igral pri Corsi Tris. Goriški klub bosta letos zapustila tudi Borsi in Stramaglia. Njun odhod pa bo odprl vrata v prvo ekipo mlademu Vrhovcu Jožku Devetaku. Kar zadeva Štandrežca Jordana Marušiča, je vodstvo rešilo vprašanje z Oceanom iz Brescie in ga dokončno odkupilo.

Goriška ekipa je tako skoraj v celoti pripravljena za prihodnje prvenstvo. Počakati bo treba še na prihod drugega tujca, ki se bo moral vsekakor bolje izkazati od zadnjih tujih centrov, ki so igrali v podgorški športni palači. Verjetno je letošnja ekipa boljša od lanske, z našega zornega kota pa tudi bolj... slovenska, saj bodo zanjo igrali Marušič, Vitez in Devetak, ob njih pa še Pešić.

POSTAVA SEGAFREDA: Pešić (32 let, višina 201 cm), Bullara (23, 192), Bobicchio (22, 188), Vitez (26, 192), Marušič (30, 202), Esposito (21, 204), Devetak (18, 200), Lorenzi (20, 202),

Zeban (18, 195). Trener: Mario De Sisti.

RUDI PAVŠIČ

Tudi Stefanel skoraj nared Ardessi podpisal Fischetto ostaja

Vse kaže, da tudi tržaški Stefanel ne bo več posegel v prvo ligo (čeprav kot drugoligaš to lahko še stori). Veterani Segafreda Ardessi je že podpisal pogodbo za tržaški klub, za katerega bo najbrž tudi v prihodnji sezoni igral Fischetto, kar bi seveda predstavljalo za Tanjevičevu moštvo veliko pridobitev. Kot znano, je Stefanel že najel centra Cantarella od Interspara in Martinija od Imole, režiserja Sartorija od svoje podružnice v Trevisu, iz Porto San Giorgio pa se je vrnil bivši jadranevec Zarotti. Odšli bodo Colmani, Gatto, Gambelli, Lucantoni, verjetno pa tudi Riva in Bertolotti. Vztrajno se govori tudi o tem, da hoče Stefanel najeti jadranevca Marka Lokarja.

Na italijanski nogometni borzi

Fiorentina najela Rebonata

MILAN — Potem ko je Ascoli najel Brazilca Casagrandeja, le še Torino in Pescara nista izbrala svojih tujcev. Pescari je zveza zaradi neurejenega finančnega stanja prepovedala najemanje igralcev brez predhodnih prodaj. Včeraj je društvo za štiri milijarde odstopilo Fiorentini Bosca in izbranega strelca B lige Rebonata, zato se bo lahko zdaj menda podalo na mednarodno tržišče. Torino vztrajno zasleduje Britanca Hughesa, ki igra za Barcelono, a kaže, da z nakupom ne bo nič.

Aktiven je Parma, ki je od Udineseja najel obetavna Branca in Pasa. Kljub temu, da je dogovor o množični izmenjavi med Romo in Fiorentino odpadel, bo napadalec Monelli le odšel k Romi, saj je v Firencih, kjer bo ob Diazu igral Rebonato, odveč.

Zaposlitev iščejo tudi nekdanji sloviti igralci, ki so padli v nemilost. Galderisi se bo sporazumel z Laziom, tudi zato, ker mu bo Milan še naprej izplačeval del honorarja. Tardelli, ki pri Interju noče biti rezerva, želi nadaljevati

kariero v kakem drugem prvoligaškem društvu ali vsaj z ambicioznim B-ligašem.

obvestila

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR sporoča, da je v teku vpisovanje za tradicionalni tečaj v Škofiji Loki, ki bo letos od 20. do 30. avgusta. Udeleženci tečaja naj se prijavijo pri odbornici Jadranki, telefon 567550, najkasneje do 10. julija.

ŠK KRAS vabi danes, 9. t. m., ob 21. uri v športno-kulturni center v Zgoniku na predstavitev brošure o 25-letnem delovanju krožka. Na večeru bo Aljoša Žerjal predstavil film o Krasovih namiznotenških igralkah ter nekaj drugih filmov. Vljudno vabljeni.

SK DEVIN (kajakaška sekcija) **IN ŠD SOKOL** prireditelja jutri, 10. t. m., ob 20.30 predavanje in prikaz filma na temo Rekreacija in tekmovalna na kajakah. Predaval bo trener in tekmovalac Soških elektrarn.

Po zmagi najmlajših odbojkaric Bora Friulexport v Cuneu

B. Nacinovi: »Uigranost porok za uspeh«

Dozdeva se, vsaj po tekmovalnih uspehih sodeč, da se zamejski ženski odbojki pišejo zadoščen in laskan polni časi. Pogled mora biti venomer uperjen v bodočnost, v gojitev naraščaja, ki naj zagotovi stanovitnost na visoki ravni oziroma omejitve nihanja storilnosti. Naši odbojkarji klubi so si v svesti navedenih ugotovitev, njihova vadbena miselnost nam že vrsto let streže z zavidipljivimi dosežki. Najvišje so letos segle najmlajše odbojkarice Bora Friulexport, ki so na sklepnem turnirju državnega prvenstva v minivolleyu ugnale vse tekmece in zasedle najvišjo stopničko. Nasprotnicam je naša nezadržna trojka privoščila boren niz, z nesluteno lahkoto je osvojila tudi polfinale proti ekipi iz Ascolija in slednjič v finalu pregazila trojko iz Alessandrie. Krmilo nadvse prodorne ga »ledolomilca« upravlja Betty Nacinovi, eden od nosilnih stebrov Meblove šesterice, sicer pa absolutenka na fakulteti za telesno vzgojo v Padovi. Pri njej smo se zglasili, da bi nam opisala občutke, ki obhajajo mladega trenerja ob tolikšnem uspehu.

»Igralskih izkušenj ne pogrešaš, kaj pa trenerskih?«

»Tudi s trenerskimi posli se letos nisem prvič soočila. V Padovi mi je bila namreč zaupana skupina mlajših deklet, ki se je dokaj uspešno obnesla.«

»Kako si se pa ujela s svojimi novimi varovankami?«

»Brez pretiravanja bi dejala, da sem se s svojimi dekleti naravnost spojila v nerazdružljivo celoto. Kar obstrmela sem ob pogledu na zagrizenost in predanost, ki so jo dekleta vlagala v vadbo in presenetil me je odnos igralcev do dotlej jim neznanega, pa čeprav mladega, trenerja. Očitno sem se jim nemudoma na moč prikupila.«

»S kolikšno zasedbo pa si razpolagala?«

»Udeležba na treningih se je sukala okrog 30 enot, tako da sem se znašla pred dokajšnjimi težavami zlasti glede nastopanja na prevenstvih. Sestavila sem pet ekip, ki so se udeležile pokrajinskega prvenstva. Štiri zasedbe so doživele bolj ali manj nerodno izločitve, peta pa se je prebila do državnega finala.«

»Osredotočil bi se ravno na zmogovito trojko; koliko ur so dekleta

preživela v telovadnici, skratka kolikšne žrtve terja učinkovito izvajanje odbojarskih elementov?«

»Ne mogla bi trditi, da sem dekleta neusmiljeno tirala na vadbo. Trenirale smo trikrat tedensko po uro in pol, gre torej za povsem znosno breme, ki so si ga dekleta naprtile brez oklevanja.«

»Si na samem sklepnem turnirju vnesla kakšno tehnično oziroma taktično novost v igro svojih varovank?«

»Od vsega začetka sem se opredelila za prijem, ki bi se mojim dekletom utegnil najbolj obrestovati. Odpovedala sem se namreč kroženju igralcev na polju in dekleta razvrstila glede na posamične sposobnosti. Poteza se je posrečila, često sem opazila, da nam nasprotnice tudi s taktičnega vidika niso dorasle. Vsekakor pa bi nam taktična pretkanost ne zajamčila končne zmage, ko bi dekleta ne prikazala zavirljive mere samoobvladovanja in prilagodljivosti nepredvidnim položajem. Prevladala je sodobna odbojarska miselnost, enostavna, obenem pa tehnično dovršena igra.«

»Ali bi smeli domnevati, da osvojitve državnega naslova vedarje ni bila povsem nepričakovana?«

»Ne da bi se sprenevedala naj zagotovo, da se takšne uvrstitve nisem nadejala. Skrbela me je zlasti psihična odpornost deklet, o sami tehnični vrednosti svojih deklet namreč nisem dvomila. Izkazalo pa se je, da je bila vsakršna bojazen neumestna: dekleta so stopila na igrišče izjemno zbrano in samozavestno.«

»Kaj ko bi nam predstavila svoje »furijske«?«

»Seveda, saj si tak poklonček nemara zaslužijo. To so: domiselna Paola Gregori, gibčna Saška Azman, požrtvovalna Irina Vitez ter prilagodljiva Breda Čok.«

»Kaj pa načrtuješ za prihodnje? Se bo tvoja trenerska pot nadaljevala?«

»Če me študijska pot ne bo vodila drugam, se bom posvetila vzgoji naših najmlajših odbojkaric, vključno z letošnjimi državnimi prvakinjami, katerim bi želela slediti vse do prehoda na višje tekmovalne ravni.«

PAVEL VOLK

Ekipa minivolleya Bora Friulexport na trgu v Cuneu. Stojte Paola Gregori in trenerka Betty Nacinovi; čepi od leve proti desni Irina Vitez, Breda Čok in Saška Azman

(foto David Rojc)

Košarka: zmaga kadetov ZŠSDI

Generalka za Portorož

ZŠSDI - FAMOS SARAJEVO 103:66 (42:34)

ZŠSDI: Arena 20 (1:1), Škerk 15 (3:4), Paulina 16 (2:6), Lesizza 14, Bajc 5, Smotlak 9 (1:1), Azman 11 (1:2), Oberdan 13 (4:5).

3 TOČKE: Arena 3, Lesizza 2, Bajc in Oberdan 1.

Kadetska vrsta ZŠSDI je v torek odigrala prijateljsko srečanje z vrstniki sarajevskega republiškega ligaša Famosa, ki se v teh dneh mudijo na pripravah v Portorožu.

Reprezentanca zamejskih društev bo konec tedna nastopila na turnirju v Smedeli pri Kopru in v Portorožu, ki se ga bodo udeležili še Famos, Koper in Postojna.

Sporod: jutri ob 20.00 v Smedeli: Koper - Postojna; ob 21.30: ZŠSDI - Famos.

V soboto v Portorožu: ob 20.00: mali finale; ob 21.30: veliki finale. (Luka Furlan)

Nogomet: memorial Romana Devetaka

Borbeno na Poljanah

Na Poljanah se je v ponedeljek zvečer pričel 3. nogometni memorial Romana Devetaka, ki ga prireja Kulturno društvo Kras iz Dola in s Poljan. Na turnirju nastopa 8 ekip z obeh strani meje. Zmagovalec tega turnirja se bo pridružil trem že znanim postavam (Opatje selo, Rupa/Peč in Prvačina), ki se bodo konec avgusta udeležile goriskega finalnega turnirja v organizaciji ZŠSDI.

Po prvih dveh večerih naj bi se v polfinalno kolo uvrstili ekipi iz Sovodnje in Kostanjevice. Rabili smo pogojnik, ker sta poraženca obeh srečanj vložila priziv zaradi nekaterih nepravilnosti. Kar zadeva srečanje Sovodnje - Števerjan/Oslavje, Brici osporavajo Sovodnjcem prisotnost igralca, ki je na turnirju na Peči nastopal z drugo ekipo, kar bi bilo v nesoglasju s pravilnikom. Igralci iz Opatjega sela pa ugotavljajo, da je za Kostanjevico nastopil igralec, ki je bil izključen za eno leto.

SOVODNJE - ŠTEVERJAN/OSLAVJE 6:2 (3:1)

STRELCI: Marson, Butkovič (3), R. Petejan (2), Klanjšček in Vogrič.

SOVODNJE: Uršič, Devetak, Kovic, Butkovič, Petejan, Marson, D. Kovic. ŠTEVERJAN/OSLAVJE: Maraž, Bevkar, Marassi, Klanjšček, Vogrič, Komjanc, Buzzinelli, Damjan Klanjšček, Šuligoj.

KOSTANJEVICA - OPATJE SELO 4:2 (1:1)

STRELCI: Igor Marušič, Stanko Pahor (3), Jordan Godnič in Samo Urdih. KOSTANJEVICA: Elvis, Igor, Božo, Goran in Roman Marušič, Čotič, Zavadlav, Stanko, David in Milan Pahor, Kučič, Mozetič, Blažič, Mauntingier.

OPATJE SELO: Milan in Jordan Godnič, Okretič, Dario, Albin in Miran Spacal, Černe, Mladen, Samo in Vojko Urdih.

Današnji spored: Vrh - Jamlje (ob 19.30). Jutri bo ob 19.30 na vrsti prvo polfinalno srečanje.

IGRA IN BISERI

Bogdan Biščak

V alpinistično šolo sva se vpisala skupaj s sošolcem in prijateljem Matjažem Lenassi in tretjem letniku gimnazije. Sam sem imel tedaj za seboj le nekaj družinskih pohodov po Julijskih Alpah, Matjaž pa še tega ne. Tako sva s strahospoštovanjem poslušala divje štorije, v pravih plezalnih vzponih preizkušenih junakov in hudo sem dvomil, da bom kdaj sposoben česa podobnega. Še bolj ponižno sva odšla na prvi trening v plezalni vrtec nad Postojno. Spomnim se silovitega navdušenja, s katerim me je navdal prvi uspešno preplezanje detajla. Naslednji trening sem čakal z nestrpnostjo zaljubljenega najstnika, ki se pripravlja na sestanek s svojo izvoljenko. To se je nadaljevalo iz tedna v teden, vse do mojega prvega pravega vzpona. Bila je to Slovenska smer v Severni steni Triglava. To je smer, s katero je v tistih časih začel večina novopečenih alpinistov, kar seveda pomeni, da je najlažja v tej steni. Vendar pa je že ime »severna stena Triglava« delovalo z močjo, s katero še danes verjetno drži vse tiste, ki imajo tako megle predstave o alpinizmu, kot sem jih imel sam takrat.

Ko sem doma povedal, kaj imam v načrtu, je bila to, predvsem za mamo, hudo šokantna novica. Sicer je vedela za vse moje obiske plezalnega vrta, vendar je vseskozi upala, da do tega zadnjega koraka ne bo prišlo. Ves čas je mislila, da le pridobivam znanje, ki mi bo koristilo pri naših planinskih obiskih gora in ko je zvedela, da gre vendarle zares, je hotela vsaj v dolino Vrat na vsak način z nami. Pridružil se ji je še oče in nekega poletnega jutra smo vsi skupaj korakali pod to največjo steno Julijskih Alp.

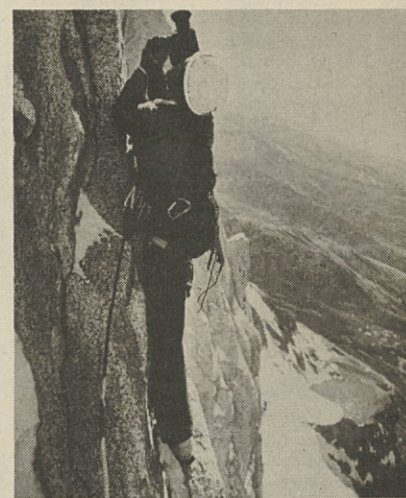
Smer sva z Matjažem plezala v trojni navezi; na svojo vrv naju je navezal Vido, ki je imel za seboj že nekaj težjih vzponov. Celih 8 ur smo se spotikali in lovili do roba stene in ves čas sem resno razmišljal o tem, da to zagotovo ni šport zame, da bo še boljše, če po tem vzponu kar odneham. Po Matjaževem nesrečnem obrazu sem sklepal, da tudi on preživlja podobne travme. Plezali smo brez pravega varovanja, saj bi sicer naša želja počasnost postala že kar polžja in tako smo raje naprezali svoje živce, kot pa tvegali, da nas ujame noč. Na vrhu je bilo seveda vse pozabljeno, počasi me je prevzemal ponos nad opravljenim delom. Hitro sem se odločil, da je vredno še poizkušati in zdrvel sem po poti čez Prag v Vrata, da obvestim očeta in mater, da je vse v redu.

Matji me je pričakala s solznimi očmi. Kar je bilo alpinistov v Aljaževem domu, so ji povedali, da traja običajno vzpon prek Slovenske smeri precej manj in ker so vse mame pač pesimisti, je takoj pomislila na najslabšo možno varianto. V teh prvih letih mojega plezanja je preživela seveda še veliko takih trenutkov. Zares je živela z mojim plezanjem. Nekaj iz hude skrbi zame, nekaj zato, ker je v gorah tudi ona znala najti nekaj tiste ga, kar je vsak dan izgubljala v dolini. Kljub temu, ali pa prav zato, ker je gore dobro poznala, se je le počasi privajala mojim stalnim odsotnostim. Pospremila me je zmeraj, ko sem z nahrbtnikom odhajal in čakala je pozno v noč na dan, ko sem ji rekel, da se vrnem. S časom je, na srečo, tudi zanjo postalo vse skupaj manj naporno in le še v trenutkih, ko sva se, ob odhodu na odprave, poslavljala za več mesecev, sem videl, da se je polasča tisti strah, kot na začetku. Takrat mi je bilo zmeraj težko skupaj z

njo, vendar sem vedel, da druge poti pač ni. Še pomembneje pa je bilo, da je to vedela tudi ona.

Po tem prvem vzponu, sva se z Matjažem takoj osamosvojila in začela plezati na svojo roko. Veliko je bilo vzponov, ki so potekali gladko, še dosti več pa tistih, v katerih se je kaj zataknilo in potem sva se, z dosti improvizacije, reševala kot sva vedela in znala. Seveda je bila takšna pot za nabiranje izkušenj težavna in tvegana, sva pa na ta način pridobila dosti več, kot bi pri plezanju z bolj izkušenimi tovariši.

Zelo kmalu se je pokazal tudi najin različen pristop k alpinizmu. Medtem ko je meni, že od vsega začetka, pomenil tudi področje osebnih uveljavitev, je bil za Matjaža le konjiček, v katerem je iskal lastno zadovoljstvo. Če je začutil, da tega zadovoljstva ne bo, se je plezanju tisti dan odpovedal, ne da bi pri tem imel kaj slabo vest. Prvič sem se te razlike jasno zavedel pri plezanju Šarine poč v Dedcu. Dec je planinsko povsem nepomembna, 2000 m visok vrh, nad Korišico v Kamniških Alpah. Alpinistom pa je zelo dobro znan, saj njegova prepada

Avtor tega podlistka med snemanjem v steni

na, 150 metrska severna stena, nudi lepo zbirko zahtevnih, čeprav ne ravno ekstremno težkih smeri. Takrat je bila težavnostna lestvica, na podlagi katere se primerja zahtevnost različnih smeri razdeljena še na 6 stopenj (danes jih obsega že 11) in Šarina poč je ocenjena z zgornjo peto. Za naju, ki nama je bila to šele peta smer in poprej nisva segla prek štirice, je bil to kar hud zaloga.

Že od najinega prvega samostojnega vzpona dalje je veljalo, da sem vse težje dolžine vrvi - raztežaje - plezal kot prvi v navezi jaz. Ne vem, kako je do tega prišlo, verjetno je bilo Matjažu vseeno, meni pa ne. Tudi v Šarini poč sem se prvi podal v vstopni raztežaj. Že takoj na začetku je bilo treba za napredovanje uporabljati lestvice, kar sva do takrat počela le v plezalnem vrtcu. Tudi višje gori lahkih raztežajev ni bilo in tako sem moral ves čas plezati naprej. Vse to je zame pomenilo kar prehud psihični pritisk, smer je bila res na meji mojih takratnih sposobnosti. Proti vrhu sem prosil Matjaža, da bi poskusil s plezanjem naprej tudi on, pa je gladko odklonil. Z jeto in odporom sem nato zdelal še zadnji previs, tako nekritičnega odnosa do sebe kar nisem mogel razumeti.

Intervju z novopečenim mladinskim evropskim prvakom v rolkanju Andrejem Antoničem

»Nizka stopnja razvitosti še pogojuje razmah naše panoge«

Prejšnjo nedeljo je Andrej Antonič osvojil naslov mladinskega evropskega prvaka v 12-urni štafeti. Tekmovanje je potekalo v kraju Riva del Garda, ob udeležbi drugih italijanskih, madžarskih, poljskih, zahodnonemških, avstrijskih, nizozemskih in belgijskih tekmovalcev. Tekmovanje je bilo ekipno, tako da so v vsakem moštvu nastopali trije tekmovalci, ki so izmenično pretekli po en krog. V ekipi italijanske reprezentance sta ob Antoniču nastopila še Andrea Lotto in Paolo Zampieri. Naj se navedemo, da je Lotto navadno najhujši Antoničev tekmelec na posameznih tekmovaljih.

Naj navedemo, da si je Andrej v nedeljo, skupaj z evropskim naslovom, izboril tudi prestop v višjo kategorijo. Odslej bo namreč tekmoval tudi v kategoriji mladincev (letniki 1968, 69 in 70), čeprav po starosti še sodi v razred mlajših začetnikov (letniki 1971, 72 in 73).

Andreju in njegovemu trenerju Antoniju Ioriju, ki sta nas obiskala v redakciji, smo zastavili nekaj vprašanj.

»Verjetno si po takem zmagoslavju zadovoljen...«

»Seveda sem. Nasploh so to zelo lepi občutki, ki jih tudi težko izrazim drugim. Bilo je enkratno, predvsem po tekmi, ob razglasitvi rezultatov. Dobro

sem se ujel tudi s svojima sotekmovalcema. Edino, kar je bilo slabo, je bilo tekmovališče. Proga je bila res neustrezna, slabo asfaltirana, z nevarnimi prehodi. Zato pa ni čudno, da so se nekateri tudi huje poškodovali.«

»Si se za to preizkušnjo posebno pripravil?«

»Treniral sem po ustaljenih navadah, poldrugo uro dnevno na rolkah. Poleg tega pa imamo še dopolnilno vadbo, ki obsega posebne gimnastične vaje, tek in dviganje uteži.«

»So po tvojem mnenju tekmovalci iz drugih klubov na boljšem, glede gmotnih, organizacijskih in delovnih razmer?«

»Mislim, da zaenkrat delujejo vsi v podobnih razmerah. Res pa je, da so drugi, v primerjavi z Grmado, v prednosti, ker imajo za sabo tudi pokrovitelja in dobro vemo, kako je danes pomembna sponzorizacija. Naša panoga pa je še nova, nepoznana. Nekateri jo še vedno obravnavajo kot dopolnilno aktivnost smučarskih tekov in tudi, ker je še v zametkih, ni tako razvita, razširjena in dovolj priljubljena.«

»Vaš čas verjetno še pride. Sicer pa, zakaj si ti izbral rolkanje?«

»Vsi moji prijatelji so se s tem ukvarjali, poleg tega pa je pri nas rolka-

Od leve proti desni: naš dopisnik Ervin Iori, Andrej Antonič in njegov trener Antonio Iori

nje edina organizirana oblika športne dejavnosti. In tako sem se še sam priključil vadečim.«

Andrej Antonič, drugače dijak srednje agronomske šole v Gradišču, je v teh dneh presrečen. Sezona je v pol-

nem teku in do pozne jeseni, ko bodo končala vsa tekmovalja, bodo najbrž prišla še druga zadoščenja.

V pogovor je vključil tudi trener Antonio Iori, ki je pravi factotum Grmade, saj mora poskrbeti za programe,

treninge, prevoz tekmovalcev itd.

»Naša primarna skrb je v tem trenutku sponzorizacija, ki bi nas nekoliko razbremenila, saj predstavlja udeležba na tekmah v oddaljenih krajih dokajšnji finančni izdatek. Če lahko povem, so ostala društva v drugih italijanskih sredinah na boljšem, ker jim javna uprava izkazuje večje razumevanje. Dobivajo namreč prispevek od pokrajine in tudi nasploh se ljudje za rolkanje več zanimajo.«

»So vaša panoga sedaj sprejeli v italijanski vsedrjavni olimpijski odbor in v smučarsko zvezo?«

»Še ne. In še vedno obravnavajo rolkanje kot dopolnilno aktivnost tekov. Čas je, da bi nas obravnavali enakovredno z ostalimi panogami. Pri nas je sploh težje prodrati v javnost, saj je Grmada trenutno edino društvo, ki se z rolkanjem ukvarja tekmovalno. In še nekaj: na rolkarskih tekmovaljih redno sodelujejo tudi priznani vrhunski tekači, De Zolt, na primer. Upam, da se bomo v kratkem rešili te oznake »priveska« smučarskih tekov. Takrat, o tem sem prepričan, bo rolkanje zares množična panoga.« Igor Canciani

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 200 - din, naročnina za zasebne mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

9. julija 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Siretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

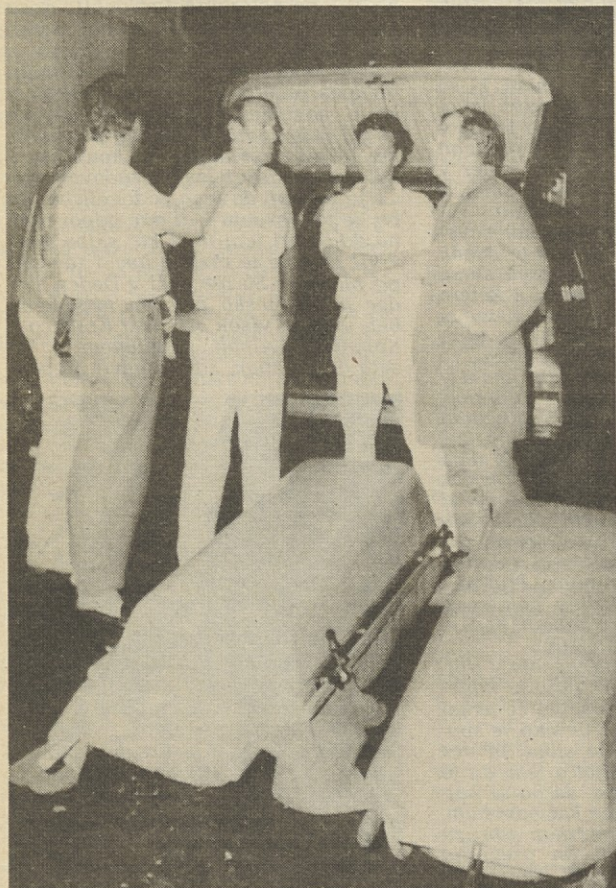
FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Izredno stanje po silovitem trčenju cisterne v večnadstropno poslopje

Tragedija v zahodnonemškem mestu Herborn

Nejasni podatki o številu mrtvih in ranjenih

HERBORN (Hessen) — Huda nesreča, ki se je pripetila predsončnim v zahodnonemškem mestu Herborn v deželi Hessen je, po dosedanjih vesteh, terjala najmanj 25 smrtnih žrtev. Uradno so sicer sporočili, da so našli samo dve trupli, vendar 23 oseb pogrešajo, 40 pa jih je bilo ranjenih. Skratka, podatki so skrajno nejasni, obračun pa ostaja dramatičen, čeprav nekoliko nižji od prvih domnev, ko so govorili o 30 mrtvih in 50 pogrešanih.

Med žrtvami je tudi šofer avtocisterne s tovorom 36 tisoč litrov bencina, ki je ob koncu dolgega klanca, verjetno zaradi okvare na zavorah, silovito trčila v večnadstropno hišo. V prvem nadstropju te hiše je bila slaščičarna Rialto, ki je bila ob tisti uri — do nesreče je prišlo ob 21. uri — polna gostov, na srečo pa je bila picerija v drugem nadstropju zaprta. Dejstvo, da tragedija ni bila še hujša, je treba verjetno pripisati naključju. Takoj po trčenju se je bencin razlil po cesti, vendar se ni takoj vnel. Do eksplozije je prišlo šele nekaj minut kasneje, v tem času pa so številni gostje že zbežali.

Eksplozija je bila silovita. Poleg bencina je eksplodiral plinovod, ker je bencin odtekal po kanalih, pa je požar zajel številna bližnja poslopja, oddaljena celo 100 metrov. Tri poslopja — hiša števil 111 na Hauptstrasse, v katero je trčila cisterna, in dve bližnji poslopja — so popolnoma

uničena, nadaljnjih šest hiš pa je utrpelo hudo škodo.

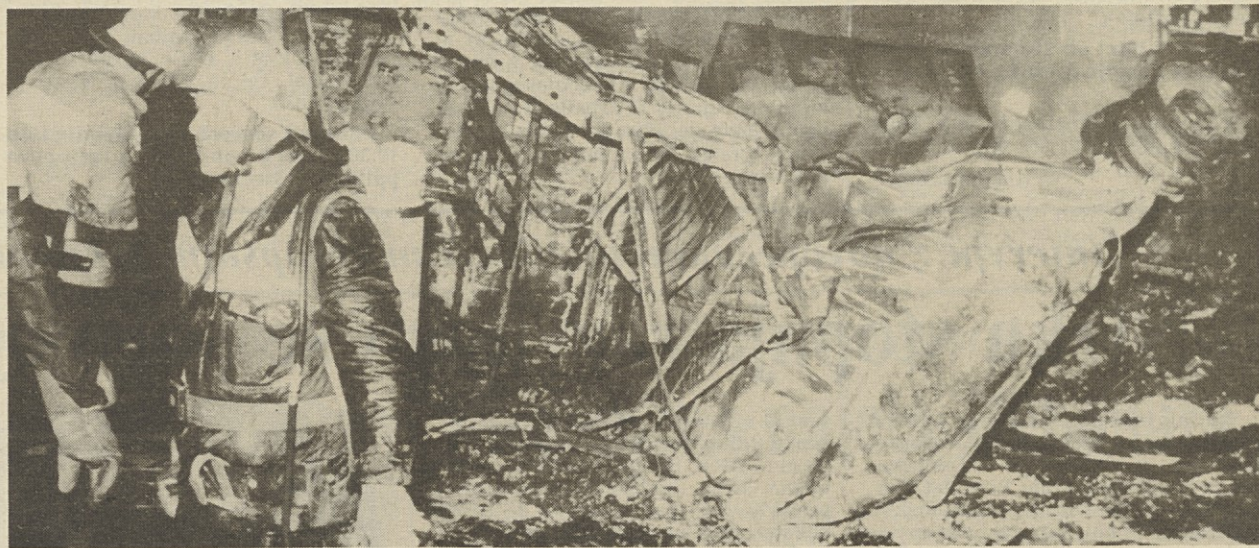
Krajevne oblasti so se takoj zavele, da gre za izredno tragedijo in proglasile izredno stanje. Vso noč so z zvočniki in po radiu pozivale prebivalstvo k evakuaciji in svarile, naj ne prižigajo cigaret ali drugih plamenov. Na kraj je prihitelo več kot 600 gasilcev vse dežele in prav toliko prostovoljcev, pri iskanju morebitnih preživelih pod ruševinami pa sodelujejo tudi ekipe s pomočjo dresiranih psov. V žarišču požara, kjer je temperatura presegala 1000 stopinj Celzija, je bilo seveda vsakršno delo reševalcev nemogoče. Z odstranjevanjem ruševin so tako lahko začeli šele včeraj zjutraj, dvanajst ur po tragičnem dogodku. Izrednega stanja pa še niso preklicali, ker domnevajo, da so v mestni kanalizaciji še velike količine bencina, ki bi lahko v kateremkoli trenutku eksplodirale. V nočnih urah so nekateri prebivalci celo opazili plamene na gladini reke Dill, ki teče skozi mesto, pa tudi v vasi Sin, ki je kilometer oddaljena od Herborna.

To ni prva nesreča na tistem mestu. Očitno ob koncu dolgega klanca vozilom, še zlasti težkim tovornjakom, zaradi pregretosti pogosto odpovedo zavore. V zadnjem času so tako na istem mestu zabeležili najmanj tri podobne nesreče, vendar brez hujših posledic.

Sicer pa je prišlo v zadnjih dneh v Zahodni Nemčiji še do drugih nesreč s cisternami. V noči od ponedeljka na torek se je v Schonachu v Schwarzwaldju prevrnila cisterna s 30 tisoč litri bencina. Bencin je odtekel v bližnjo kotanjo in se vnel; plameni so švigali 40 metrov visoko. Štiri osebe so bile težko ranjene. V torek pa je v Nürnbergu cisterna trčila v avto. Prišlo je do veržnega trčenja, v katerem je izgubila življenje ena oseba, več je bilo ranjenih, trije avtomobili pa so zgoreli.

Najhujša tovrstna nesreča vseh časov pa se je pripetila 11. julija 1978 v pokrajini Tarragona v Španiji. Cisterna, polna utekočinjenega plina, je strmoglavila z obalne ceste na spodnji kamping. V nesreči je izgubilo življenje 215 oseb, povečini turistov, ki so preživljali počitnice na katalonski obali.

Na slikah (teletoto AP): srhljivi prizori tragedije v Herbornu.

35.

brodolomko

Radilovič - Gale

